

SIVISTYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 6/2005 vp

Hallituksen esitys laeiksi tekijänoikeuslain ja rikoslain 49 luvun muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 23 päivänä maaliskuuta 2004 lähettänyt sivistysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi tekijänoikeuslain ja rikoslain 49 luvun muuttamisesta (HE 28/2004 vp).

Lausunnot

Eduskunnan päätöksen mukaisesti perustuslakivaliokunta ja lakivaliokunta ovat antaneet asiasta lausuntonsa (PeVL 7/2005 vp, LaVL 5/2005 vp), jotka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Lisäksi valiokunta on 8.6.2005 pyytänyt perustuslakivaliokunnalta uuden lausunnon (PeVL 24/2005 vp), joka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- johtaja Jukka Liedes, hallitusneuvos Jorma Waldén, tekijänoikeustoimikunnan päätoiminen sihteeri Marko Rajaniemi ja tekijänoikeustoimikunnan päätoiminen sihteeri Anna Vuopala, opetusministeriö
- viestintäneuvos Ismo Kosonen, liikenne- ja viestintäministeriö
- kirkkoneuvos Matti Halttunen, Kirkkohallitus
- ylitarkastaja Anssi Karttila, Tullihallitus
- tietosuojavaltuutettu Reijo Aarnio ja ICT-asiantuntija Lauri Karppinen, Tietosuojavaltuutetun toimisto
- pääsihteeri Jarmo Malkavaara, taiteen keskuustoimikunta

- ylikirjastonhoitaja Kai Ekholm, Helsingin yliopiston kirjasto
- lakimies Anita Prusila, Sibelius-Akatemia
- varatuomari, pääsihteeri Marja-Leena Mansala, IPR University Center
- tekijänoikeusasiamies Viveca Still, TKK-Innovaatiokeskus
- professori Jukka Kempainen, Tietotekniikan tutkimuslaitos HIIT
- lakiasiaain päällikkö Kirsi-Marja Okkonen, Yleisradio Oy
- päälakimies Eero Mörä, Alma Media Oyj, edustaen MTV Oy:tä
- asianajaja Mari Lampenius, Asianajotoimisto Susiluoto Oy
- lakimies Tiina Ryhänen, Elisa Oyj
- kustantaja Nina Karjalainen, Kustannusosakeyhtiö Nemo
- teollisoikeusjohtaja Ilkka Rahnasto, Nokia
- johtaja Kerstin Rinne, SanomaWSOY Oyj
- päälakimies Pia Huhdanmäki, Swelcom Oy, edustaen Oy Ruutunelonen Ab:tä
- kehitysjohtaja Marja-Liisa Virtanen, TeliaSonera
- erikoistutkija Raija Majamaa, Arkistoyhdistys
- Elokuvaluottaja Lasse Saarinen, Av-tuottajien tekijänoikeusyhdistys Tuotos ry
- puheenjohtaja Ville Oksanen, Electronic Frontier Finland - EFFI ry
- lainopillinen asiamies Pekka Salomaa, Elinkeinoelämän keskusliitto ry
- puheenjohtaja Risto Ryti ja apulaisjohtaja Lauri Kaira, Gramex ry

- toimitusjohtaja Pekka Rislakki ja johtaja Jukka-Pekka Timonen, Kopiosto ry
  - toimitusjohtaja Ritva Hanski-Pitkääkoski, Mainostajien Liitto
  - toimitusjohtaja Sinikka Virkkunen, Markkinointiviestinnän Toimistojen Liitto MTL
  - lakimies Eero Vartio, Näkövammaisten Keskusliitto ry
  - toiminnanjohtaja Marit Hohtokari, Suomen Audiovisuaalisen Alan Tuottajat SATU ry
  - toiminnanjohtaja Tommi Saarikivi, Suomen Elokuvaohjaajaliitto SELO ry
  - puheenjohtaja Leif Lindblad, Suomen elokuvatoimistojen liitto ry
  - pk-asiamies Juhani Hopsu, Suomen Hotelli- ja Ravintolaliitto SHR
  - työehtoasiamies Lauri Kerosuo, Suomen Journalistiliitto - Finlands Journalistförbund ry
  - toimitusjohtaja Jyrki Ojala, Suomen Kaapelitelevisioliitto ry
  - toiminnanjohtaja Päivi Liedes, Suomen Kirjailijaliitto ry
  - kirjastoalan tekijänoikeustyöryhmän sihteeri Heikki Poroila, Suomen kirjastoseura
  - puheenjohtaja Jorma Hannikainen, Suomen Kirkkomusiikin säveltäjät ry
  - puheenjohtaja Ari Penttilä, Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto ry
  - pääsihteeri Anja-Tuulikki Huovinen, Suomen museoliitto ry
  - lakimies Lottaliina Lehtinen, Suomen Muusikkojen Liitto ry
  - toiminnanjohtaja Pirjo Westman, Suomen Näytelmäkirjailijaliitto ry
  - lakimies Elina Mäntylä, Suomen Näyttelijäliitto ry
  - puheenjohtaja Vesa Artman, Suomen peliohjelmisto- ja multimediatallenneyhdistys Figma ry
  - puheenjohtaja Mikko Heiniö, Suomen Säveltäjät ry
  - puheenjohtaja Pirjo Hiidenmaa, Suomen tietokirjailijat ry
  - lainopillinen asiamies Riikka Tähtivuori, Suomen Yrittäjät
  - toiminnanjohtaja Arto Alaspää, Suomen Ääni- ja kuvatallennetuottajat ÄKT ry
  - toimitusjohtaja Katri Sipilä ja lakiasiaintoimittaja Satu Kangas, Säveltäjäin Tekijänoikeustoimisto Teosto ry
  - puheenjohtaja Jani Uhlenius, Säveltäjät ja Sanoittajat ELVIS ry
  - toiminnanjohtaja Raimo Söder, Teatteri- ja Mediatyöntekijät ry
  - puheenjohtaja Reijo Svento, Tekijänoikeuden käyttäjien neuvottelukunta
  - varatuomari Antti Kotilainen ja Internet-tarkastaja, OTK Ilkka Vuorenmaa, tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus
  - lakiasioiden päällikkö Tytti Peltonen, Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry
  - johtaja Valtteri Niiranen, Viestinnän Keskusliitto
  - toiminnanjohtaja Maria Reh binder, Visuaalisen alan taiteilijoiden tekijänoikeusyhdistys Kuvasto ry
  - OTT Rainer Oesch
  - professori Kaarlo Tuori.
- Lisäksi valiokunnan pyytämät kirjalliset lausunnot ovat toimittaneet
- Kansallisarkisto
  - Valtion taidemuseo
  - Arkkitehtitoimistojen Liitto ATL ry ja Suomen Arkkitehtiliitto SAFA ry
  - toimitusjohtaja Pentti Karhu, Elektronikan Tukku kauppiaat ry
  - Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi tekijänoikeuslakia ja rikoslakia.

Tekijänoikeuslakiin ehdotetaan tehtäviksi tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirtei-

den yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa vuonna 2001 annetussa direktiivissä edellytetyt muutokset. Tekijänoikeuslakiin ehdotetaan lisäksi eräitä muita direktiivistä johtumattomia muutoksia sekä teknisiä tarkistuksia.

Tekijänoikeuslain säännöksiä tekijöiden oikeuksista saattaa teos yleisön saataviin ehdotetaan selvennettäväksi. Oikeus teoksen välittämiseen koskisi yleisölle johtimitse tai johtimitta tapahtuvaa välittämistä, mihin sisältyisi myös pyynnöstä tapahtuva yleisölle välittäminen. Radiossa ja televisiossa lähettäminen sisältyisi välittämiseen. Julkisen esittämisen oikeudella tarkoitettaisiin teoksen esittämistä esitystapahtumassa läsnä olevalle yleisölle. Oikeus teoksen näyttämiseen rajoittuisi teoksen välittömään ilman apuvälineitä tapahtuvaan näyttämiseen. Neljäntenä tekijän oikeuksiin kuuluvana yleisön saataviin saattamisen muotona olisi teoksen kappaleiden levittäminen.

Oikeus pyynnöstä tapahtuvaan yleisölle välittämiseen ehdotetaan lisättäväksi esittävän taiteilijan, äänitallenteen tuottajan, kuvatallenteen tuottajan sekä radio- ja televisioyhtymien oikeuksiin. Esittävän taiteilijan ja äänitallenteen tuottajan yksinoikeuksia ehdotetaan muutettaviksi siten, että oikeudet vastaisivat peruskäsitteiltään tekijöiden oikeuksia.

Esittävien taiteilijoiden osalta yksinoikeuksien muutokset koskisivat äänitallenteelle tallennettuja esityksiä. Nykyisin korvausoikeuden piirissä oleva äänitteiden käyttö ehdotetaan edelleen mahdollistettavaksi nykyisessä laajuudessa mutta pakkolisenssillä. Kuvallisten musiikkitalenteiden käytöstä ehdotetaan esittäville taiteilijalle korvausoikeutta.

Teoskappaleiden levitysoikeuden raukeaminen ehdotetaan muutettavaksi yhteisöraukeamiseksi. Teoskappaleen levittäminen olisi sallittua vain silloin, kun se on ensimmäisen kerran oikeudenhaltijan luvalla myyty tai muuten pysyvästi luovutettu Euroopan talousalueella. Yksityishenkilöiden hankkiman teoskappaleen saisi myydä tai muutoin pysyvästi luovuttaa myös silloin, kun teoskappale on hankittu Euroopan talousalueen ulkopuolelta. Teoskappaleen lainaaminen yleisölle olisi edelleen sallittua myös sil-

loin, kun teoskappale on hankittu Euroopan talousalueen ulkopuolelta.

Direktiiviin perustuvat teknisten toimenpiteiden kiertämistä ja kiertämisvälineiden levittämistä sekä oikeuksien sähköisten hallinnointitietojen poistamista ja muuttamista koskevat kielot ehdotetaan sisällytettäväksi lakiin otettavaan uuteen lukuun. Rangaistukset kieltojen rikkomisesta ehdotetaan säädettäväksi tekijänoikeuslaissa ja rikoslaissa. Ehdotuksessa sallittaisiin teknisen suojauksen kiertäminen teoksen saamiseksi kuultaville tai nähtävillä sekä salaustekniikoita koskevan tutkimuksen ja opetuksen yhteydessä.

Direktiiviin perustuen ehdotetaan säännöksiä tilanteisiin, joissa teosten käyttö eräiden tekijänoikeuden rajoitusten nojalla on estynyt teknisten suojakeinojen käyttämisen vuoksi.

Direktiivistä riippumattomia muutoksia ehdotetaan eräisiin tekijänoikeutta rajoittaviin säännöksiin. Myös sopimuslisenssiä koskevia säännöksiä ehdotetaan kehitettäväksi ja sopimuslisenessin käyttöalaa laajennettavaksi. Kappaleen valmistamista arkistoissa, kirjastoissa ja museoissa koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettaviksi siten, että aineistosta saisi valmistaa kappaleita laitosten sisäisiä käyttötarkoituksia varten millä tahansa tekniikalla muun muassa aineiston säilyttämiseksi, tekniseksi uudistamiseksi sekä aineiston turvaamiseksi. Kokoelmiin kuuluvan aineiston välittäminen tietokonepääteelle laitoksen tiloissa mahdollistettaisiin. Muu laitosten kannalta tarpeellinen käyttö olisi mahdollista sopimuslisenssisäännösten nojalla.

Vammaisten hyödyksi tapahtuvaa kappaleen valmistamista koskevien säännösten soveltamisalaa ehdotetaan laajennettavaksi kattamaan kaikki, jotka eivät voi käyttää kirjoja tavanomaisella tavalla. Myös kuvan ja muun visuaalisen aineiston kappaleiden valmistaminen teknisten apuvälineiden avulla näkövammaisten havaittavaksi ehdotetaan mahdollistettavaksi, samoin viittomakielisten tallenteiden valmistaminen kuuroille ja kuulovammaisille.

Jumalanpalveluksia koskeva julkisen esittämisen rajoitus ehdotetaan poistettavaksi.

Radio- ja televisiolähettämisestä varten tehtävää lyhytaikaista lähetysteknistä tallentamista

koskevaa säännöstä ehdotetaan muutettavaksi mahdollistamalla rajoituksen ylittävä käyttö sopimuslisenssin nojalla. Radio- ja televisioyri-tysten lähettämän signaalin suojaa ehdotetaan sovellettavaksi radio- tai televisiolähetyksen lisäksi myös muuhun ohjelmaa kuljettavaan signaaliin. Myös muiden kuin teoksiksi katsottavien valokuvien suojaa ehdotetaan oikeuksien osalta yhtenäistettäväksi teossuojan kanssa.

Laittomasti valmistettujen teos- ja muiden aineistokappaleiden maahantuonti yksityiseen tai muuhun tarkoitukseen ehdotetaan rangaistavaksi tekijänoikeusrikkomuksena.

Vastaavasti tekijänoikeusrikkomuksena rangaistaisiin myös laittomasti valmistettujen aineistokappaleiden tuonti edelleen kolmanteen maahan vietäviksi. Tuonnista seuraisi hyvitys- ja vahingonkorvausvelvollisuus. Laittomasti valmistetut tallenteet voitaisiin tuomita hävitettäviksi. Tietoverkoissa ja tietojärjestelmien avulla toteutettavien tekijänoikeusrikkosten tunnusmerkistöstä ehdotetaan rikoslaisissa poistettavaksi ansiotarkoituksen vaatimus.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Eduskunnassa oli jo edellisellä vaalikaudella käsiteltävänä tekijänoikeuslainsäädännön muutosta koskeva hallituksen esitys (HE 177/2002 vp), jota kuitenkin ei ehditty vaalikauden viimeisillä valtiopäivillä käsitellä loppuun, ja esitys siten raukesi. Sivistysvaliokunta totesi tuolloin opetusministeriölle 18.2.2003 lähettämässään kirjeessä muun muassa, että tekijänoikeuslainsäädäntö on muodostunut hyvin vaikeaselkoiseksi. Jopa tekijänoikeuslainsäädäntöön perehtyneiden asiantuntijoiden on osin vaikea saada selkoa lain sisällöstä. Valiokunta kiinnitti tuolloin ministeriön huomiota siihen, että tekijänoikeuslainsäädäntö kuitenkin koskettaa yhä useampia kansalaisia, lähinnä teknisen kehityksen ja teosten yhä helpomman saatavuuden vuoksi, joten lainsäädännön pitäisi olla entistä ymmärrettävämpää myös ns. maallikoille.

Perustuslakivaliokunta on tarkastellessaan tekijänoikeuslainsäädäntöä perusoikeuksien kannalta todennut muun muassa, että tekijänoikeuslainsäädäntö on merkityksellistä myös muiden henkilöiden kuin tekijänoikeuden tai sen lähioi-

keuksien haltijoiden perusoikeuksien näkökulmasta. Tekijänoikeuslainsäädännöllä on vaikutuksia muun muassa viestintään perustuslain 12 §:ssä turvatun sananvapauden kannalta, perustuslain 16 §:ssä säänneltyyn tieteeseen, taiteeseen ja ylimmän opetuksen vapauteen sekä teoskappaleen omistukseensa hankkineen perustuslain 15 §:ssä turvattuun omaisuuden suojaan. Perusoikeussäännösten vaikutus konkretisoituu tekijänoikeuden haltijan ja muiden henkilöiden välisissä suhteissa. Perustuslakivaliokunnan tavoitin sivistysvaliokunnan mielestä on tärkeää, että lainsäädännössä tulevat tasapainoisella tavalla huomioon otetuiksi kaikki sääntelyn kannalta merkitykselliset perusoikeudet. Sääntely ei saa esimerkiksi johtaa sen enempää tekijänoikeuden haltijoiden kuin teosten käyttäjien oikeuksien kohtuuttomaan rajoittamiseen. Perusoikeuksien välinen tasapaino tulee ottaa huomioon myös tekijänoikeuslainsäädäntöä tulkittaessa ja sovellettaessa.

Myös perustuslakivaliokunta kiinnittää lausunnossaan huomiota siihen, että eri syistä tehtyjen lukuisten osittaismuutosten seurauksena tekijänoikeuslaista on muodostunut varsin mutkikas ja vaikeaselkoinen eikä käsiteltävänä oleva lakiehdotus ole kaikin osin omiaan lisäämään sääntelyn selkeyttä ja ymmärrettävyyttä. Tämä on ongelmallista, koska tekijänoikeuslainsäädäntö koskee nykyaikaisessa yhteiskunnassa lä-

hes kaikkia ihmisiä. Viestintäteknologian kehityksen seurauksena yksityiset henkilöt samoin kuin kansalaisjärjestöt ja vastaavat voivat yhä enenevässä määrin olla paitsi tekijänoikeuden suojaamien viestien vastaanottajia ja käyttäjiä myös niiden tuottajia ja julkaisijoita.

Tiedottaminen kansalaisille. Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on tullut selkeästi ilmi myös tiedon puute erityisesti käyttäjien taholla, mutta myös tekijöiden puolella. Muun muassa yliopistoilla ja muilla oppilaitoksilla on selkeästi liian vähän tietoa tekijänoikeuksien käyttäjinä. Sivistysvaliokunta pitää välttämättömänä, että opetusministeriö nykyistä enemmän panostaa tiedottamiseen tekijänoikeuksista. Ministeriön tulee järjestää tehostettua tiedottamista ja ennen kaikkea niin, että tieto on sellaisessa muodossa, josta kansalaiset pääsevät selville oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. lakiehdotus

9 §. Perustuslakivaliokunta on pitänyt 9 §:n sääntelyä vapaista teoksista ongelmallisena perustuslain 12 §:ssä turvatun sananvapauden ja siinä vahvistetun julkisuusperiaatteen kannalta. Perustuslakivaliokunta on katsonut, että säännöstä tulee täsmentää, jos sitä pidetään ylipääntään tarpeellisena.

Sen vuoksi sivistysvaliokunta ehdottaa 9 §:ään täsmennyksiä. Pykälän 2 momentin jälkimmäinen virke ehdotetaan siirrettäväksi 25 d §:n rajoitussäännöksiin uudeksi 4 momentiksi.

Sivistysvaliokunta ehdottaa myös, että valtiosopimukset ja muut vastaavat kansainvälisiä velvoitteita sisältävät asiakirjat suljetaan nimenomaisesti tekijänoikeuden ulkopuolelle. Valiokunta ehdottaa myös pykälän kirjoitusasua selkiytettäväksi.

11 §. Perustuslakivaliokunta on lausunnossa todetuin perusoikeusyyn pitänyt tärkeänä, että muutaman kappaleen valmistaminen tekijänoi-

keuslain 12 §:n perusteella yksityiseen käyttöön rajataan tuottamuksesta riippumattomaan vastuuseen perustuvan seuraamussääntelyn ulkopuolelle.

Sivistysvaliokunnan saaman selvityksen mukaan komission ja jäsenvaltioiden välisissä, direktiivin täytäntöönpanoa koskevissa keskusteluissa on ollut nimenomaisesti esillä myös kysymys siitä, ovatko jäsenvaltiot säätäneet laillisen lähteen vaatimuksen lakeihinsa yksityisen kopioinnin osalta. Direktiivi ei tällaista edellytä, mutta komissio tukee selkeää laillisen lähteen vaatimusta lakiin.

Valiokunta toteaa, että yksityiseen käyttöön kopioitaessa aineiston laillisuuden toteaminen voi tavalliselle ihmiselle joissain tilanteissa olla vaikeaa tai jopa mahdotonta. Sen sijaan esimerkiksi rekisteröitymistä tai muuta tietoista toimenpidettä edellyttävissä vertaisverkoissa, joissa tekijänoikeudella suojattua aineistoa sitoudutaan myös jakamaan muille verkon käyttäjille, käyttäjät tulevat tietoisiksi toiminnan luonteesta. Erityisesti tällaisissa ympäristöissä toimitaessa tietämättömyyteen aineiston alkuperästä tai sen laillisuudesta ei pitäisi voida vedota.

Perustuslakivaliokunta kiinnitti lausunnossaan huomiota siihen, että tietoverkon kaikkien käyttäjien kannalta tarpeellisia hakukoneita tulisi voida tekijänoikeuslainsäädännön estämättä käyttää vastaisuudessakin. Sivistysvaliokunta katsoo, että tämä on asia, jonka kohdalla lainsäädännön soveltamista ja käytännön kehitystä tulee tarkoin seurata.

Valiokunta ehdottaa pykälän 5 momenttia täydennettäväksi viittauksella 22 §:n sitaattisäännökseen. Viittaus on yleisen tiedonsaannin ja sananvapauden etujen mukainen ratkaisu.

Perustuslakivaliokunta on katsonut, että 11 §:n 5 momentin ja 50 a §:n 3 momentin säännökset ovat keskenään ristiriidassa. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa 11 §:n 5 momentin viittaus- ta muutettavaksi viittaukseksi 50 a §:n 1 momenttiin. Näin ollen 11 §:n 5 momentin säännöstä ei sovelleta 50 a §:n 3 momenttiin, joka sallii tallennekappaleessa olevan teknisen suojauksen purkamisen teoksen saamiseksi nähtäville ja

kuultaville, mutta kieltää teoksen kappaleen valmistamisen suojauksen purkamisen jälkeen.

Edelleen perustuslakivaliokunnan lausuntoon viitaten valiokunta täydentää pykälän viittaussäännöksiä lisäämällä viittauksen 25 d §:n 5 momenttiin.

11 a §. Valiokunta toteaa, että ehdotettu säännös on direktiivin edellyttämä. Valiokunta kuitenkin pitää tärkeänä, että 2 momentin säännökseen toimivuutta käytännössä seurataan.

13 a §. Hallitus ehdottaa sisäistä tiedotuskäyttöä koskevassa pykälässä, että painamalla tai vastaavin menetelmin valmistetussa sanomalehdessä tai aikakauskirjassa julkaistusta kirjoituksesta ja siihen liittyvästä kuvasta saa sopimustuloksen nojalla valmistaa kappaleita viranomaisen sekä elinkeinonharjoittajan ja muun henkilön ja yhteisön sisäistä tiedotuskäyttöä varten. Näin valmistettuja kappaleita saa käyttää mainituissa tarkoituksessa yleisölle välittämiseen muulla tavalla kuin radiossa tai televisiossa lähettämällä. Momentissa ehdotetaan lisäksi, että tämä säännös ei koske kappaleen valmistamista valokopioimalla tai vastaavin menetelmin eikä edellä todettu koske teosta, jonka tekijä on kieltänyt kappaleen valmistamisen tai teoksen välittämisen. Edelleen hallitus ehdottaa, että radiossa ja televisiossa lähetettyyn ajankohtais- tai uutisohjelmaan sisältyvästä teoksesta saa valmistaa muutaman kappaleen viranomaisen sekä elinkeinon harjoittajan ja muun henkilön ja yhteisön sisäistä lyhyen ajan kuluessa tallentamisesta tapahtuvaa tiedotuskäyttöä varten.

Valiokunta pitää sisäistä tiedotuskäyttöä koskevan säännöksen ottamista lakiin tarpeellisena. Palvelua, joka kattavasti tarjoaisi sähköisessä muodossa näköiskappaleet painetuissa sanomajä aikakauslehdissä julkaistuista artikkeleista, ei ole toistaiseksi ollut tarjolla.

Sopimustuloksen nojalla tapahtuva kappaleen valmistaminen ei vähentäisi lehtien tilauksia. Sopimuksessa voitaisiin tarpeellisessa laajuudessa sopia käytön ehdot, kuten kopioiden määrät ja kopioitavien aineistojen laajuus. Pykälän 3 momenttiin sisältyvä kieltä-oikeus turvaisi

oikeuden haltijoille mahdollisuuden itse lisensoida aineistonsa.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että pykälän 1 momentin soveltamisala on rajoitettu vain painetussa muodossa olevien lehtien käyttämiseen. Sen sijaan sähköisessä muodossa julkaistut sanomalehdet ja aikakauskirjat eivät kuulu soveltamisalaan.

Valiokunta on tehnyt 1 momenttiin säännöstä selkeyttävän muutoksen.

14 § ja sen edellä oleva väliotsikko. Valiokunta on muuttanut 14 §:n edellä olevaa väliotsikkoa pykälään ehdotettujen muutosten johdosta.

Valiokunta ehdottaa 1 momentin sopimustulossäännöksen laajentamista myös sellaisiin teoksiin, jotka on valmistettu opetuksessa käytettäväksi. Hallituksen esityksen mukaan sopimustulossäännöksen nojalla saisi valmistaa opetuksessa käytettäväksi kappaleita radiossa ja televisiossa lähetetystä teoksesta ja muustakin julkistetusta teoksesta, mikäli sitä ei nimenomaisesti ole valmistettu opetuskäyttöön. Tekijällä olisi oikeus kieltää teoksen käyttö. Valiokunnan mielestä kieltä-oikeus voi aiheuttaa opetukselle käytännöllisiä ongelmia. Valiokunnan mielestä tekijänoikeusjärjestöjen on syytä tarkastella sääntöjään ja käytäntöjään ja luotava joustavat käytännöt sille, että kieltä-oikeus toimii ja samalla opetus- ja tutkimustoiminnalle ei aiheuteta kohtuutonta haittaa tai hankaluutta.

Valiokunta toteaa, että sopimustulossäännös kattaa edelleen televisio- ja radio-ohjelmien nauhoittamisen opetustoiminnassa käytettäväksi.

16 §. Perustuslakivaliokunnan säätämisyjärjestyksestä koskevat kannanotot asetuksenantovaltuuden täsmentämisestä on otettu huomioon 16 e §:n muutosehdotuksissa.

Museot ovat esittäneet, että kappaleiden valmistaminen teoksesta museoiden väliseen sisäiseen verkkokäyttöön tulisi olla mahdollista. Valiokunta toteaa, että direktiivi ei salli tällaisen oikeuden antamista museoille, vaan sallii arkiston, yleisölle avoimen kirjaston tai museon valmistavan kappaleita vain laitoksen sisäiseen

käyttöön, esimerkiksi säilyttämistä, teknistä entistämistä, kokoelmien hallintaa tai puuttuvan osan täydentämistä varten. Digitaalisessa muodossa olevan kokoelma-aineiston välittäminen yleisölle on sallittua ainoastaan laitoksen omista tiloissa tarkoitukseen varatuilla tietokonepääteillä.

16 a §. Perustuslakivaliokunnan säätämisyjärjestystä koskevat kannanotot on otettu huomioon 16 e §:n muutosehdotuksissa. Säännöksen selkeyttämiseksi valiokunta on tarkistanut säännöksen lauserakennetta.

Valtion taidemuseo on esittänyt, että museoilla tulisi olla oikeus välittää julkisiin kokoelmiinsa kuuluvat taideteokset ja julkisiin kokoelmiin kuuluvat valokuvat yleisöön kuuluvalla henkilölle tutkimusta tai yksityistä opiskelua varten näiden laitosten yleisölle avoimissa tiloissa. Valiokunta toteaa, että teosten välittäminen yleisölle laitoksen omissa tiloissa on direktiivin mukaan sallittua. Direktiivi ei kuitenkaan salli teosten välittämistä digitaalisesti laitosten välillä. Tällä perusteella valiokunta ei ole voinut muuttaa pykälän sanamuotoa. Valiokunta pitää Valtion taidemuseon esitystä kuitenkin tärkeänä.

16 b §. Sivistysvaliokunta toteaa, että pykälän 1 momentin 1 kohdassa oleva viittaus 16 ja 16 a §:n soveltamiseen takaa vapaakappalekirjastolle mahdollisuuden järjestää kansallisen kulttuurin tuotteiden korvaukseton ja valvottu käyttö vapaakappalekirjaston tiloissa.

16 c §. Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on esitetty, että mediataiteen arkistointi rinnastettaisiin elokuvien arkistointiin. Elokuville on säädetty talletusvelvollisuus. Saadun selvityksen mukaan mediataiteen arkistointi edellyttää omaa lainsäädäntöä ja asiaan liittyy useita avoimia periaatteellisia kysymyksiä. Sen vuoksi asiaa ei ole sisällytetty nyt käsitellyssä olevan tekijänoikeuslain muutoksen yhteyteen. Sivistysvaliokunta pitää kuitenkin tärkeänä, että mediataidetta koskeva lainsäädäntö pikaisesti valmistellaan niin, että myös mediataidetta arkistoidaan ja sen säilyttämiselle luodaan tarkoituksenmukaiset käytännöt.

16 d §. Perustuslakivaliokunnan säätämisyjärjestystä koskevat kannanotot on otettu huomioon 16 e §:n muutosehdotuksissa.

16 e §. Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan edellyttänyt, että 16, 16 a ja 16 d §:ään sisältyvät valtuutukset on täsmennettävä, jotta lakiehdotus voidaan tältä osin käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä. Valiokunta on ottanut perustuslakivaliokunnan huomautuksen huomioon ja ehdottaa 16 e §:ään muutoksia siten, että säännöstä täydennetään niillä kriteereillä, jotka kyseisissä säännöksissä tarkoitettujen laitosten on täytettävä. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa pykälään lisättäväksi uuden 1 momentin, jolloin 1 ja 2 momentti muuttuvat 2 ja 3 momentiksi.

17 §. Perustuslakivaliokunta on edellyttänyt 17 §:n 2 ja 3 momenttiin sisältyvän valtuutuksen täsmenämistä. Valiokunta ehdottaa sen vuoksi muutoksia 2 ja 3 momenttiin sekä pykälään lisättäväksi uuden 6 momentin.

Lain 11 §:n 2 momentti sallii teoksen muuttamisen tarvittavassa laajuudessa. Sivistysvaliokunta pitää tärkeänä, että 17 §:n nojalla valmistaviin teoksen kappaleisiin lisätään merkintä niiden valmistamisesta 17 §:n nojalla. Tällöin tiedetään, että teoskappaletta on saatettu muuttaa käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla.

19 §. Euroopan unionin ulkopuolelta hankittua teosta ei saa luovuttaa esimerkiksi yleisestä kirjastosta edelleen. Pykälä perustuu direktiivin edellyttämään sanamuotoon, jota muun muassa Suomi on aikanaan direktiiviehdotusta käsiteltäessä vastustanut. Sivistysvaliokunta muun muassa on useissa lausunnoissaan direktiiviehdotuksen käsittelyn yhteydessä vastustanut nyt ehdotettua levitysoikeuden yhteisöraukeamista. Sivistysvaliokunnan mielestä ratkaisu on edelleenkin erikoinen. Se voi myös johtaa esimerkiksi siihen, että kirjastosta poistettavaksi tulevat vanhentuneet teokset pitää hävittää sen sijaan, että ne voitaisiin esimerkiksi lahjoittaa tai luovuttaa nimellistä korvausta vastaan edelleen. Tästä syystä sivistysvaliokunta ehdottaa, että 5 momenttiin lisätään uusi 3 kohta.

21 §. Perustuslakivaliokunnan lausunnon PeVL 7/2005 vp mukaan hallituksen esitys teoksen esittämisestä jumalanpalveluksen yhteydessä on merkityksellinen perustuslain 11 §:ssä turvatun uskonnonvapauden näkökulmasta. Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevän sääntelyn tarkoituksena on siirtää musiikin esittäminen jumalanpalveluksessa tekijänoikeuden piiriin. Sääntely ei säännöksen sanamuodon perusteella kuitenkaan rajaudu jumalanpalvelusmusiikkiin, vaan kattaa musiikkiteosten lisäksi muidenkin teosten esittämisen jumalanpalveluksessa. Ehdotuksen vaikutukset riippuvat tältä osin siitä, missä määrin kunkin uskonnollisen yhteisön jumalanpalveluksissa esitettävät tekstit tai esimerkiksi saarnat ovat tekijänoikeuslaisia tarkoitettuja teoksia. Musiikki- ja muiden teosten esittämisen saattaminen tekijöiden tai heitä edustavien järjestöjen luvasta riippuvaiseksi merkitsee ehdotetussa muodossaan perustuslakivaliokunnan mielestä kaiken kaikkiaan siinä määrin laajaa puuttumista uskonnonharjoittamisoikeuden ydinalueelle, ettei ehdotus täytä sääntelyn oikeasuhtaisuuden vaatimuksia.

Ehdotus on perustuslakivaliokunnan mukaan ongelmallinen myös uskonnonvapauden kiinteästi liittyvän, perustuslain 6 §:n 2 momenttiin sisältyvän uskontoon perustuvan syrjinnän kiellon näkökulmasta. Ehdotus nimittäin asettaa jumalanpalvelukset heikompaan asemaan lakiehdotuksen 21 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin muihin julkisiin tilaisuuksiin verrattuna ja muodostuu siten uskonnon perusteella syrjiväksi.

Tavallisen lain säätämisyjärjestyksen käytön edellytyksenä perustuslakivaliokunta piti, että 21 §:n 4 momentti poistetaan lakiehdotuksesta ja jumalanpalvelus rinnastetaan pykälässä joko opetustilaisuuteen tai 2 momentissa tarkoitettuun tilaisuuteen.

Sivistysvaliokunta pyysi 8.6.2005 perustuslakivaliokunnalta uuden lausunnon 21 §:n sanamuodosta, jonka opetusministeriö oli kirjelmässään sivistysvaliokunnalle esittänyt perustuslakivaliokunnan aiemman lausunnon jälkeen. Perustuslakivaliokunta toteaa 14.6.2005 antamassaan lausunnossa uudesta 21 §:n muotoilusta muun muassa, että jumalanpalvelus rinnastetaan

1 momentissa opetustilaisuuteen. Tältä osin perustuslakivaliokunnan aiempi kanta on otettu asianmukaisesti huomioon.

Edelleen perustuslakivaliokunta toteaa, että tekijällä on kirjelmän 21 §:n 4 momentin perusteella oikeus korvaukseen teoksen esittämisestä jumalanpalveluksen yhteydessä. Sääntely kohdistuu hallituksen alkuperäisen esityksen tapaan jumalanpalvelukseen ja siten perustuslaissa turvattuun uskonnonvapauteen sisältyvän uskonnon harjoittamisoikeuden ydinalueelle. Kirjelmän ehdotus vastaa hallituksen alkuperäistä esitystä myös siinä mielessä, että se kattaa musiikkiteosten lisäksi muidenkin teosten esittämisen jumalanpalveluksen yhteydessä (PeVL 7/2005 vp, s. 4/I). Sääntely muodostuu siten perustuslakivaliokunnan kirjelmänkin perusteella varsin laaja-alaiseksi ja merkitsee uskonnonvapauden ydinalueelle kuuluvien jumalanpalvelusten saattamista kattavasti tekijänoikeussääntelyn piiriin. Oikeustilan tällainen muutos voi perustuslakivaliokunnan mielestä vaikuttaa merkittävälläkin tavalla eri uskonnollisten yhdyskuntien jumalanpalveluksena pitämien menojen muotoihin ja sisältöön. Kirjelmän ehdotus merkitsee perustuslakivaliokunnan mielestä samaan tapaan kuin hallituksen alkuperäinen esitys kaiken kaikkiaan siinä määrin laajaa puuttumista uskonnonharjoittamisoikeuden ydinalueelle, ettei se täytä sääntelyn oikeasuhtaisuuteen kohdistuvia vaatimuksia.

Uusi ehdotus asettaa perustuslakivaliokunnan mukaan jumalanpalvelukset hallituksen esityksen tavoin heikompaan asemaan alkuperäisen lakiehdotuksen 21 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin muihin julkisiin tilaisuuksiin verrattuna. Sääntely muodostuu siten edelleen uskonnon perusteella syrjiväksi, toteaa perustuslakivaliokunta ja edellyttää, että 21 §:n 4 momentti poistetaan lakiehdotuksesta, jotta se voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Sivistysvaliokunta katsoo, että hallituksen esityksen tavoite korvauksen maksamisesta jumalanpalveluksessa esitettävästä teoksesta on merkittävä tekijöiden yhdenvertaisuuden kannalta. Valiokunta pitää soveltuvana säännöstä, jossa teosten esittämistä ei aseteta kenenkään lu-

paa edellyttäväksi, mutta säädetään korvausoikeus teoksen esittämisestä jumalanpalveluksen yhteydessä.

Korvausoikeus teosten esittämisestä jumalanpalveluksissa on perusteltua myös sen vuoksi, että esittämisessä käytetään teoksia, jotka on tehty nimenomaan jumalanpalveluksia varten. Sen sijaan opetuksen yhteydessä esitettävien teosten kirjo kattaa kaikenlaiset teokset; opetuksen yhteydessä ei juurikaan esitetä teoksia, jotka olisi tehty vain opetustoimintaa varten.

Tämä ratkaisu ei myöskään syrji jumalanpalveluksia suhteessa muihin 21 §:ssä tarkoitettuihin tilaisuuksiin. Mitään pykälässä tarkoitettua esittämistä ei saateta lupaa edellyttäväksi. Teosten esittäminen jumalanpalveluksissa ja opetustoiminnan yhteydessä sekä muissa tilaisuuksissa, joissa esittäminen ei ole pääasia, on samassa asemassa.

Sivistysvaliokunnan ehdottamassa muodossa 21 § edellyttää perustuslain säätämisyjärjestystä, joka siten koskisi koko lakiehdotusta. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa 21 §:n säännösmuutosten hylkäämistä 1. lakiehdotuksen yhteydessä. Samalla valiokunta ehdottaa jäljempänä esitetyin tavoin hyväksyttäväksi uuden 3. lakiehdotuksen laiksi tekijänoikeuslain 21 §:n muuttamisesta, johon 21 §:n säännös siirretään.

24 §. Valiokunta on tehnyt sanallisen korjauksen pykälään säännöksen selkeyttämiseksi.

25 a §. Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on kritisoitu pykälässä säänneltyä luetelokäyttöä ja ehdotettu pykälään lisättäväksi säännös siitä, että taideteosta saisi kuvata näyttelyä tai myyntiä koskevaan tiedotukseen vain tapahtumaa koskevassa laajuudessa. Valiokunta ei ole pitänyt säännöksen ottamista lakiin tarpeellisena, koska on oletettavaa, että näyttelyn järjestäjän tai myyjän taloudellisessa intressissä on mainostaa nimenomaan välttämättömässä laajuudessa.

25 d §. Perustuslakivaliokunnan lausuntoon 9 §:n osalta viitaten valiokunta ehdottaa osaa 9 §:n 2 momentin säännöksestä siirrettäväksi

täsmennettynä uudeksi 25 d §:n 4 momentiksi, jolloin hallituksen esityksen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi.

25 g §. Valiokunnan huomiota on kiinnitetty mahdollisiin ongelmiin Yleisradion vanhojen arkistojen käyttömahdollisuuksissa. Valiokunnan mielestä opetusministeriön tulee seurata lainsäädännön toimivuutta ja tarvittaessa ryhtyä toimenpiteisiin.

25 i §. Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan tarkastellut jakeluvelvoitteen alaisten ohjelmien edelleen lähettämistä ja maksettavaa korvausta. Perustuslakivaliokunta toteaa muun muassa, että viestintämarkkinalakiehdotuksen arvioinnin yhteydessä valiokunta katsoi siirtovelvollisuudesta säätämiseksi olevan valtiosääntöoikeudelliselta kannalta hyväksyttävät, sananvapauteen liittyvät perusteet. Valiokunta piti ohjelmistojen jakamista kaapeliverkkojen välityksellä televisiotoiminnan valtakunnallisen toteutumisen edellytyksenä tilanteessa, jossa televisiolähetykset voitiin noin 40 prosentissa kotitalouksista ottaa käytännössä vastaan vain kaapeliteitse (PeVL 61/2002 vp, s. 4/II).

Tällaisessa kokonaisuasetelmassa säännös teleyrityksen velvollisuudesta maksaa tekijälle korvausta lailla säädetyn velvoitteen täyttämistä ei perustuslakivaliokunnan mielestä ole perustuslain 15 §:n 1 momentissa turvattu omaisuudensuojan näkökulmasta oikeasuhtaista. Perustuslakivaliokunta päätyy lausunnossaan toteamukseen: Jotta lakiehdotus voidaan tältä osin käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä, tulee siitä edellä esitetyn perusteella poistaa 25 i §:n 2 momentin säännökset tekijän oikeudesta korvaukseen jakeluvelvoitteen alaisesta edelleen lähettamisestä.

Sivistysvaliokunta ehdottaa korvausta koskevan 2 momentin poistamista. Kun korvausoikeus poistetaan rajoitussäännöksestä, rajoitussäännös muuttuu pakkolisenssistä täydeksi tekijänoikeuden rajoitukseksi. Tällaisen rajoituksen on syytä olla soveltamisalaltaan mahdollisimman tarkka. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa 1 momentissa olevaa säännöstä täsmennettäväksi.

Lain 25 i §:n säännökset sekä nykyisessä että muutetussa muodossa koskevat ainoastaan jakeluvaihteen nojalla tapahtuvaa radio- ja televisio-ohjelmien edelleen lähettämistä, ja niillä on vaikutusta vain edelleen lähettämistä harjoittavien yritysten liiketoimintaan.

Nyt tehtävillä 25 i §:n muutoksilla ei sen sijaan ole vaikutuksia alkuperäisten lähettäjyritysten velvoitteisiin suojatun aineiston lähetysoikeuksien hankinnassa.

Sivistysvaliokunta kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että viestintäjärjestelmät ja viestinnän muodot kehittyvät nopeasti. Järjestelmillä ei kuitenkaan ole yleisön kannalta merkitystä ilman monipuolista ja laadukasta sisältöä, joka muodostuu tekijänoikeudellisesti suojatusta aineistosta. Luova työ, esittävä taide ja sisältöjen tuotanto ovat entistä merkittävämpi osa luovaa taloutta, jota viestinnässä hyödynnetään. Tämän aineiston käytön korvaaminen on erittäin tärkeää. Tekijänoikeuden suojasta on tämän vuoksi pidettävä erityistä huolta tulevaisuuden kehityksissä viestintätilanteissa.

Hyväksyessään perustuslakivaliokunnan edellyttämän korvausta koskevan 2 momentin poistamisen sivistysvaliokunta toteaa, että nyt tehtävä muutos koskee ainoastaan jakeluvaihteen alaisten lähetysten teknistä edelleen lähettämistä. Sillä ei ole vaikutuksia alkuperäisten lähettäjyritysten velvoitteisiin suojatun aineiston lähetysoikeuksien hankinnassa.

Lisäksi valiokunta toteaa, että jos siirtovelvoitteen alaa jatkossa laajennetaan, tulee tekijöiden oikeudet turvata palauttamalla näiltä osin korvausoikeus siirtovelvoitteen alaisesta edelleenlähettamisestä.

Erityisesti sen vuoksi, että valiokunnan ehdottamat muutokset koskevat nykytilannetta, valiokunta ehdottaa asiasta lausumaa (*Valiokunnan lausumaehdotus 1*).

26 §. Perustuslakivaliokunta on katsonut sääntelyn oikeasuhtaisuuden kannalta välttämättömäksi sitoa luvan peruuttamismahdollisuus vakaviin tai olennaisiin rikkomuksiin tai laiminlyönteihin sekä siihen, että luvanhaltijalle mahdollisesti annetut huomautukset ja varoitukset

eivät ole johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen. Näitä periaatteita on valiokunnan mielestä syytä noudattaa myös ehdotetuissa 26 §:n 2 momentin ja 47 a §:n 5 momentin säännöksissä järjestölle myönnetyn hyväksymisen peruuttamisesta. Lakiehdotusta on täydennettävä, jotta se voidaan näiltä osin käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Perustuslakivaliokunta on lisäksi todennut, että lakiehdotusta on perustuslain 2 §:n 3 momentissa säädetyn julkisen vallankäytön lainalaisuusvaatimuksen takia täydennettävä säännöksillä järjestön hyväksymisen edellytyksistä ja ministeriön harkintaa ohjaavista seikoista hyväksymisestä päätettäessä. Lisäksi on asianmukaista lisätä lakiin säännös hyväksymispäätöksen tekemisestä järjestön hakemuksesta.

Sivistysvaliokunta ehdottaa pykälän 2 momenttiin perustuslakivaliokunnan edellyttämiä täsmennyksiä. Valiokunta ehdottaa myös lisättäväksi pykälään uuden 3 momentin, jossa on säännökset järjestöä koskevan hyväksymisen peruuttamisesta. Tällöin hallituksen esityksen 3 ja 4 momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi.

26 a §. Perustuslakivaliokunnan lausunnon mukaan säännöksen sanamuotoa on aiheellista täsmentää maksun hyvitysluonnetta paremmin vastaavaksi. Myös säännöksiä jälleenmyyjän regressioikeudesta on valiokunnan mielestä tarpeen täydentää erityisesti jälleenmyyjien keskinäisen vastuuketjun määräytymisen osalta. Samoin valtuutta säätää asetuksella hyvitysmaksun suuruudesta tulee täsmentää tai valtuus osoittaa ministeriön asemasta valtioneuvostolle.

Sivistysvaliokunta ehdottaa säännösmuotoiluun tarkennusta siten, että maksun suuruutta koskevassa päätöksenteossa noudatetut käytännöt kodifioidaan ja vahvistetaan lain tasolla. Tarkoituksena on, että maksujärjestelmän ylläpitämisessä ja maksun suuruuden vahvistamisessa otetaan riittävästi huomioon kaikki merkittävät olosuhdevaihtelut ja olosuhteiden muutokset markkinoilla ja tilanteissa, joissa hyvitysmaksu ja sitä koskevat säännökset toimivat. Maksun suuruuden ja sen muutosten mark-

kinavaikutuksia pyrittäisiin niin ikään arvioidaan ja seuraamaan.

Säännöstä tarkennetaan myös perustuslakivaliokunnan maksun hyvitysluonteesta ja jälleennyöjän regressiooikeudesta esittämien huomautusten johdosta.

26 b §. Perustuslakivaliokunta on huomauttanut 1 momentissa käytetystä perintä-termistä. Lisäksi valiokunta on edellyttänyt julkisen valankäytön lainalaisuusvaatimuksen takia säännöstä täydennettäväksi. Sivistysvaliokunta ehdottaa poistettavaksi perintään viittaavan ilmaisen, jota on perinteisesti tekijänoikeuden valvontajärjestöjen toiminnassa käytetty teosten käyttöluopien myöntämisen yhteydessä sovittujen korvausten keräämisestä. Valiokunta ehdottaa näin 1 momentin sanamuodon muuttamista.

26 c § (Uusi). Edellä 26 b §:n yhteydessä todettuun viitaten valiokunta muuttaa yhdenmukaisuuden vuoksi vastaavat kohdat myös 26 c §:ssä.

29 a §. Jäljempänä 39 §:n hylkäämisehdotuksesta johtuen valiokunta ehdottaa 29 a §:n muutosehdotusten hylkäämistä.

39 §. Hallituksen esityksen muutoksilla on tarkoitus ohjata eri osapuolia sopimaan tarpeellisessa laajuudessa elokuvan taloudelliseen hyödyntämiseen liittyvistä yksityiskohdista ennen tuotannon aloittamista. Valiokunta katsoo, että nykyinen säännös voidaan pitää voimassa. Ensimmäiseksi tulee pyrkiä aitoon toimivaan neuvotteluun ja sopimiseen käyttöoikeuksista. Kun sovietaan esim. näyttelijän panoksen käyttämisestä elokuvassa eli esityksen tallentamisesta, voidaan sopia tallennetun esityksen kopioimisesta eri käyttötarkoituksiin ja esitysten käyttämisestä, kopioiden levittämisestä ja tallennetun esityksen tilauspohjaisesta välittämisestä tietoverkoissa. Valiokunnan mielestä sopimuskäytäntöjen kehittymistä on seurattava ja vasta tarvittaessa ryhdyttävä lainsäädäntömuutoksiin.

Edellä todetun perusteella valiokunta ehdottaa, että pykälän muutosehdotus hylätään.

45 §. Edellä 39 §:n perusteluissa lausuttuun viitaten valiokunta ehdottaa 5 momentin muutosta hylättäväksi. Valiokunta ehdottaa 6 momenttiin lisättäväksi viittauksen 2 §:n 4 momenttiin ja 9 §:ään, jotta lähioikeussäännösten soveltaminen olisi mahdollisimman yhdenmukaista tekijöiden oikeuksia koskevien säännösten kanssa.

46 §. Valiokunta ehdottaa viittaussäännöstä täydennettäväksi viittauksella 2 §:n 4 momenttiin ja 9 §:ään, jotta kaikki soveltuvat säännökset tulisivat soveltamisen piiriin.

Edellä 39 §:n hylkäämisestä johtuen valiokunta on poistanut viittauksen 3 momentista.

46 a §. Valiokunta ehdottaa viittaussäännöstä täydennettäväksi viittauksella 2 §:n 2 ja 3 momenttiin ja 9 §:ään, jotta kaikki soveltuvat säännökset tulisivat soveltamisen piiriin.

47 §. Valiokunta ehdottaa 47 §:n 1 momentin ja 47 a §:n 1 momentin säännöksiä muotoiltavaksi niin, että kaupallisessa tarkoituksessa julkaistuja äänitteitä saataisiin käyttää julkisessa esityksessä ja muussa säännösten mukaisessa yleisön saataviin saattamisessa siten, että käyttämiseen ei tarvita lupaa, mutta siitä maksetaan korvaus. Muiden, esimerkiksi tilauksen tai työsuhteen perusteella tilaajan tai työnantajan harjoittamaa lähetystoimintaa tai julkista esittämistä varten valmistettujen äänitallenteiden käyttämisestä lähetyksissä tai julkisessa esityksessä tulee sopia oikeuden haltijan ja käyttäjän kesken 45 §:n 2 momentin yksinoikeuksien pohjalta.

Valiokunta ehdottaa lisäksi, että vastaavat muutokset tehdään myös kuvallista musiikkitalennetta koskevaan 47 §:n 3 momenttiin ja 47 a §:n 3 momenttiin ja että 47 §:n 1 ja 3 momentin säännöksissä käytetty kriteeri "kaupallisessa tarkoituksessa julkaistu" kirjoitetaan samalla tavalla sekä äänitallenteiden että kuvallisten musiikkitalenteiden osalta.

Lain 47 §:n 1 ja 3 momentin korvausoikeus rajoitetaan siten koskemaan sellaisten äänitallenteiden ja kuvallisten musiikkitalenteiden käyttöä, jotka on julkaistu kaupallisessa tarkoituksessa ja joiden kappaleita on levitetty tai jotka on välitetty yleisölle. Tällä tarkoitetaan sa-

maa kuin Rooman sopimuksen 12 artiklassa ja WIPOn esitys- ja äänitesopimuksen 15 artiklan 1 kohdassa. Säännös kattaisi sekä analogisten että digitaalisten tallenteiden käytön.

Valiokunta toteaa, että kaupallinen tarkoitus voi tarkoittaa erilaisia vaihdannan muotoja. Kaupallinen tarkoitus voisi toteutua paitsi yleisillä myös erityisillä ja hyvinkin rajoitetuilla markkinoilla. Yleisölle välittäminen kattaisi tietoverkkoympäristössä myös äänitallenteen ja kuvallisen musiikkitaltenteen saamisen tilauksesta tai pyynnöstä saataville.

Edellä 39 §:n ja 45 §:n 5 momentin muutosehdotusten hylkäämisestä johtuen valiokunta on poistanut 3 momentista viittauksen.

47 a §. Korvaus äänitallenteiden käyttämisestä 47 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla suoritettaisiin esittäviä taiteilijoita ja äänitetuottajia edustavan järjestön välityksellä 47 a §:n säännösten mukaisesti. Näin ollen valiokunta ehdottaa 47 a §:n 1 momentista poistettavaksi tulkinallisesti ongelmalliseksi osoittautuneen lisäyksen "jollei korvauksesta ole sovittu erikseen". Vastaavat huomautukset koskevat pykälän 3 momentin mukaista korvausta kuvallisten musiikkitaltenteiden käytöstä. Tällä muutoksella säilytetään nykyinen sopimusjärjestelmä, jossa tekijänoikeuskorvauksista sovitaan tekijänoikeusjärjestöjen välityksellä. Tämä on tekijänoikeuksien hallinnoinnin sekä kuluttajien kannalta yksinkertaisin ja vaivattomin tapa.

Lisäksi valiokunta on tehnyt pykälän 5 momenttiin perustuslakivaliokunnan edellyttämät tarkennukset järjestön hyväksymistä koskeviin säännöksiin.

48 §. Valiokunta ehdottaa viittaussäännöstä täydennettäväksi viittauksella 2 §:n 2 ja 3 momenttiin, jotta kaikki soveltuvat säännökset tulisivat soveltamisen piiriin.

49 §. Valiokunta ehdottaa viittaussäännöstä täydennettäväksi viittauksella 7 §:ään.

49 a §. Valiokunta ehdottaa viittaussäännöstä täydennettäväksi viittauksella 2 §:n 4 momenttiin.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on tullut esille epäselvyyksiä valokuvien tekijänoikeuksien ja toisaalta käyttöoikeuksien osalta. On ilmennyt, että vanhojen, sinänsä historiallisesti arvokkaiden ja merkityksellisten valokuvien osalta saattaa olla, että valokuva ei täytä tekijänoikeuslain 1 §:ssä teokselta edellytettäviä vaatimuksia. Ne voidaan katsoa helpostikin tavanomaiseksi, jostain ajan tapahtumasta kertovaksi kuvaksi, joka ei ole vaatinut valokuvaajalta erityistä taiteellista panosta (Tekijänoikeusneuvoston lausunto 2003:6). Toisaalta valiokunnan huomiota on kiinnitetty myös valokuvien käyttömahdollisuuksiin. On olemassa vanhentuneita ja vapaita valokuvia, jotka on aikoinaan julkistettu, ja rinnakkaisnegatiiveja, jotka julkistamattomina ovat edelleen suojattuja. Valiokunnan mielestä valokuvien käyttöä ja tekijänoikeussuojaa koskevat kysymykset tulee selvittää. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa lausumaa (*Valiokunnan lausumaehdotus 2*).

50 b §. Suomen maantieteellisen sijainnin vuoksi valiokunnan mielestä on tarpeen luoda mahdollisuus puuttua myös laittomien purkuvälineiden kauttakulkuun. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa Suomen kautta kolmanteen maahan kuljetettavien teknisten suojausten purkuvälineiden maahantuonnin kieltämistä.

50 c §. Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on käynyt ilmi, että 50 c §:n soveltamiseen tulisi sisällyttää myös vapaakappalekirjastot ja Suomen elokuva-arkisto. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa 1 momenttia täydennettäväksi viittauksella 16 b ja 16 c §:ään.

54 §. Perustuslakivaliokunta edellyttää, että lakiin lisätään säännökset asianosaisten oikeusturvan kannalta olennaisten oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista välimiesmenettelyssä ja että asetuksenantovaltuus täsmennetään, jotta lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Perustuslakivaliokunnan ja lakivaliokunnan lausuntoihin viitaten sivistysvaliokunta esittää 54 §:ää muotoiltavaksi lakivaliokunnan esittämällä tavalla niin, että tekijänoikeusasetuksen

14 ja 15 §:n mukaiset säännökset sisällytetään 54 §:n 2 momenttiin. Samalla 54 §:n 1 momentin asetuksenantovaltuus poistetaan.

56 a §. Perustuslakivaliokunta katsoo lausunnossaan, että laajaan henkilö- ja tekojoukkoon ulottuva rangaistussäännös on aiheellista tarkistaa oikeasuhtaisuuden ja täsmällisyyden vaatimuksia paremmin vastaavaksi. Lakivaliokunta puolestaan on lausunnossaan esittänyt, miten tämä perustuslakivaliokunnan vaatimus voidaan toteuttaa. Lakivaliokunnan ehdotuksen seurauksena kuitenkin poistuisi mahdollisuus, että tekijänoikeuden loukkaus voisi tulla rangaistavaksi myös tuottamuksellisenä.

Edellä olevan perusteella sivistysvaliokunta ehdottaa, että 56 a §:ään tehdään lakivaliokunnan esittämät muutokset täsmentäen säännöstä kuitenkin siten, että tekijän oikeuksien kannalta keskeisten oikeuksien — kappaleen valmistamisen ja yleisön saataviin saattamisen sekä moraalisten oikeuksien — osalta myös törkeästä huolimattomuudesta (törkeä tuottamus) tapahtuva oikeuksien loukkaus voitaisiin tuomita tekijänoikeusrikkomuksena.

Kuten rikoslain 3 luvun 7 §:n 2 momentissa säädetään, se, pidetäänkö huolimattomuutta törkeänä, ratkaistaan kokonaisarvostelun perusteella. Arvostelussa otetaan huomioon rikotun huollisuusvelvoitteen merkittävyys, vaarannettujen etujen tärkeys ja loukkauksen todennäköisyys, riskinoton tietoisuus sekä muut tekoon ja tekijään liittyvät olosuhteet.

Tekijänoikeutta loukkaavien tekojen täsmällinen ilmaiseminen tekijänoikeusrikkomuksen tunnusmerkistöissä ja rangaistavuuden alarajana olevan huolimattomuusasteen asettaminen tavallisen huolimattomuuden sijasta törkeään tuottamukseen lisää säännöksen täsmällisyyttä ja jättää tekijänoikeuden suojan kannalta kaikkein vähäisimmät teot rangaistavuuden ulkopuolelle.

57 §. Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan pitänyt tärkeänä, että muutaman kappaleen valmistaminen tekijänoikeuslain 12 §:n perusteella yksityiseen käyttöön rajataan tuottamuksesta

riippumattomaan vastuuseen perustuvan seuraamussääntelyn ulkopuolelle.

Sivistysvaliokunta viittaa edellä 11 §:n perusteluissa yksityisestä kopioinnista todettuun. Valiokunta ehdottaa, että laittomasti esimerkiksi vertaisverkossa jaellun aineiston kopiointi tai muusta laittomasta lähteestä tapahtuva kopiointi yksityiseen käyttöön tulee säätää moitittavaksi toiminnaksi siten, että 57 §:n 1 momentin mukaisen hyvitysvollisuuden ulkopuolelle jäisivät vain tapaukset, joissa on ilmeistä, että kappaleen valmistaminen yksityistä käyttöä varten on tapahtunut ilman tietoa kopioitavan aineiston laittomuudesta. Tämä kaventaa hyvityssäännöksen soveltamisalaa. Myös menettämisuuramusta koskevaan 58 §:ään lisätään vastaava, säännöksen soveltamisalaa kaventava lisäedellytys.

58 §. Edellä 57 §:n kohdalla todettuun viitaten valiokunta ehdottaa muutosta pykälän 1 momenttiin.

Lakivaliokunnan lausuntoon viitaten valiokunta ehdottaa muutosta pykälän 2 momenttiin.

Valiokunta ehdottaa 2 momenttiin lisättäväksi säännöksen mahdollisuudesta määrätä teknisen suojauksen kiertämisväline hävitettäväksi rangaistusmääräysmenettelyssä.

60 a—60 d §. Lakivaliokunta on lausunnossaan käsitellyt seikkaperäisesti tekijänoikeutta loukkaavan aineiston saannin estämistä koskevia säännöksiä ja ehdottaa lakiin lisättäväksi uudet 60 a—60 d §:t. Samalla valiokunta ehdottaa 60 a §:n edellä olevaa väliotsikkoa muutettavaksi. Lakivaliokunnan lausunnon perusteluissa todettuun viitaten sivistysvaliokunta ehdottaa 60 a—60 d §:iä säädettäväksi lausunnon mukaisina.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset. Perustuslakivaliokunta on katsonut eräiden säännösten osalta, että perustuslain 79 §:n 3 momentissa tarkoitettu erityisen syyn vaatimus ei täyty eikä näiden lainkohtien voimaantuloajankohdasta säätämistä siten ole mahdollista jättää valtioneuvoston päätöksen varaan. Valiokunta ehdottaa sen vuoksi täsmennystä voimaantulosäännöksen

1 momenttiin. Lisäksi valiokunta ehdottaa, että vapaakappalekirjastoja koskevasta 16 b §:stä erotetaan myös 1 momentin 3 kohta tulemaan voimaan lainmuutosten voimaantullessa eikä, kuten hallitus on esittänyt, myöhemmin valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana. Tämä mahdollistaa sen, että tietoverkoista tapahtuva aineistojen keruu olisi laillisella pohjalla heti lain voimaantulon jälkeen ja riippumatta siitä, milloin vapaakappalelain suunniteltu uudistus toteutuu.

2. lakiehdotus

Sivistysvaliokunta viittaa lakivaliokunnan lausunnossa 2. lakiehdotuksen 3 §:n osalta todettuun ja toteaa, että hallituksen esityksen perustelut poikkeavat rikosoikeudessa yleensä noudatettavista periaatteista. Lakivaliokunta huomauttaa lausunnossa todetuista perusteluista, että hallituksen esityksen perusteluista poiketen tulee ensin yleisesti noudatettavien rikosoikeudellisten periaatteiden mukaisesti arvioida se, onko tekoja yksi vai useampia. Tämän jälkeen on sitten jokaisen teon osalta erikseen tutkittava, täyttyykö teknisen suojauksen kiertämisen rangaistavuuden edellytyksenä oleva huomattavan haitan tai vahingon edellytys vai onko teko tällaisen edellytyksen puuttuessa mahdollisesti rangaistava tekijänoikeuslain 56 e §:ssä tarkoitettuna teknisen toimenpiteen loukkauksena.

3. lakiehdotus (uusi)

Kuten edellä 1. lakiehdotuksen yksityiskohtaisissa perusteluissa 21 §:n kohdalla on todettu, sivistysvaliokunta kannattaa jumalanpalveluksessa esitettävän teoksen tekijänoikeuksien kannalta säännöstä, jossa teosten esittämistä ei aseteta kenenkään lupaa edellyttäväksi, mutta teoksen tekijällä on korvausoikeus esittämisestä jumalanpalveluksen yhteydessä. Sivistysvaliokunnan kannattama 21 §:n sanamuoto on sama, josta perustuslakivaliokunta on lausunnossaan PeVL 24/2005 vp katsonut, että tässä muodossa

säännös vaatii perustuslain säätämisyjärjestyksen.

Käsiteltävänä oleva hallituksen esitys on laaja tekijänoikeuslain muutosesitys. Vastaava esitys oli jo edellisessä eduskunnassa käsiteltävänä. Sitä ei kuitenkaan ehditty käsitellä loppuun, joten se raukesi. Myös tätä esitystä on käsitelty eduskunnassa jo yli vuoden. Näin ollen ja myös Suomen kansainvälisten velvoitteiden täyttämiseksi säädettävä lainsäädäntö tulisi sivistysvaliokunnan mielestä saada käsiteltyä eduskunnassa loppuun ilman enempää viivytyksiä. Valiokunta katsoo, että yhden pykälän, tässä tapauksessa 21 §:n, vaatiessa perustuslain säätämisyjärjestystä ei tule viivästyttää muiden tärkeiden tekijänoikeuslain muutosten käsittelyä. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa, että hallituksen esittämästä tekijänoikeuslain muutosesityksestä hylätään asianomainen 21 § ja se siirretään uuteen 3. lakiehdotukseen, joka säädetään perustuslain säätämisyjärjestyksessä. Tällöin ensimmäinen lakiehdotus voidaan säätää tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä perustuslakivaliokunnan lausunnon (PeVL 7/2005 vp) mukaisesti.

Edellä todetun perusteella sivistysvaliokunta ehdottaa säädettäväksi uuden 3. lakiehdotuksen laiksi tekijänoikeuslain 21 §:n muuttamisesta.

Säätämisyjärjestys

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan (PeVL 7/2005 vp) edellyttänyt tekemiensä valtiosääntöoikeudellisten huomautusten ottamista huomioon ensimmäisen lakiehdotuksen seuraavista pykälästä: 12 §, 16 §, 16 a §:n 1 ja 2 momentti, 16 d §:n 1 momentti, 17 §:n 2 ja 3 momentti, 21 §:n 4 momentti, 25 i §:n 2 momentti, 26 §:n 2 momentti, 47 a §:n 5 momentti, 54 §:n 1 momentti ja voimaantulosäännös. Sivistysvaliokunta on muuttanut näitä säännöksiä perustuslakivaliokunnan edellyttämällä tavalla, kuitenkin niin, että 16, 16 a ja 16 d §:iä koskevat huomautukset on otettu huomioon 16 e §:n muutosehdotuksina.

Edellä 3. lakiehdotuksen perusteluissa todettuun viitaten 3. lakiehdotus ehdotetaan säädettäväksi perustuslain 73 §:ssä määrättyllä tavalla.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sivistysvaliokunta ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvä 2. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana,

että 1. lakiehdotus hyväksytään muutettuna (Valiokunnan muutosehdotukset),

että hyväksytään uusi 3. lakiehdotus (Valiokunnan uusi lakiehdotus) ja

että hyväksytään 2 lausumaa (Valiokunnan lausumaehdotukset).

Valiokunnan muutosehdotukset**1.****Laki****tekijänoikeuslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun tekijänoikeuslain (404/1961) 26 g §, sellaisena kuin se on laissa 442/1984,

muutetaan 2 ja 9 §, 2 luvun otsikko, 11 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 13 §, 14 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 16 §, 17 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 18 §, 19 §:n 1 momentti sekä pykälän edellä olevan väliotsikon ruotsinkielinen sanamuoto, 20 § ja sen edellä oleva väliotsikko, (poist.) 24 §, 25 §:n 2 momentti ja pykälän edellä oleva väliotsikko, 25 a §, 25 f § ja sen edellä oleva väliotsikko, 25 g §, 25 h §:n 1 momentti, 25 i § (poist.), 26 §, 2 a luvun otsikko, 26 a, 26 b, 26 c, 26 e ja 26 h (poist.) §, 5 luvun otsikko, 45 §:n 1—4 ja 6 momentti, 46, 46 a, 47, 47 a ja 48 §, 49 §:n 1 momentin suomenkielinen sanamuoto ja 3 momentti, 49 a §:n 1 ja 3 momentti, 54 §, 55 §:n 2 momentti, 56, 56 a, 56 c, 57, 58 ja 60 §, 62 §:n 1 momentti sekä 64 §:n 4 ja 5 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 2 luvun otsikko, 11 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 13 §, 14 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 16 §, 17 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 18 §, 19 §:n 1 momentti, 20 § ja sen edellä oleva väliotsikko, (poist.) 24 §, 25 §:n 2 momentti ja pykälän edellä oleva väliotsikko, 25 a §, 25 f § ja sen edellä oleva väliotsikko, 25 g §, 25 h §:n 1 momentti, 25 i § (poist.), 26 ja 47 a §, 49 a §:n 1 ja 3 momentti, 54 § sekä 64 §:n 4 ja 5 momentti laissa 446/1995, 25 i § viimeksi mainitussa laissa ja laissa 398/2003, 2 a luvun otsikko, 26 b, 26 c, 26 e ja 26 h § sekä 55 §:n 2 momentti mainitussa laissa 442/1984, 26 a § viimeksi mainitussa laissa ja laissa 1254/1994, (poist.), 45 § mainituissa laeissa 446/1995 ja 967/1997 sekä laissa 1654/1995, 46, 46 a ja 48 § mainituissa laeissa 446/1995 ja 1654/1995, 47 § mainitussa laissa 446/1995 ja laissa 365/1997, 49 §:n 1 ja 3 momentti laissa 250/1998, 56 ja 60 § sekä 62 §:n 1 momentti laissa 715/1995, 56 a § laissa 1024/1995 ja mainitussa laissa 250/1998, 56 c § laissa 418/1993 sekä 57 § mainituissa laeissa 442/1984 ja 715/1995, sekä

lisätään 2, 9 ja 10 §:n edelle uusi väliotsikko, lakiin uusi 11 a, 13 a ja 16 a—16 e § sekä kunkin edelle uusi väliotsikko, 19 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 446/1995, uusi 5 momentti, 23 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 446/1995, uusi 2 momentti, 25 a §:n edelle uusi väliotsikko, 25 d §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 446/1995, uusi 4 ja 5 momentti, 25 g, 25 h, 25 i, 45, 46, 46 a, 47, 47 a, 48, 49, 49 a ja 50 §:n edelle uusi väliotsikko, lakiin uusi 5 a luku, 54,

54 a ja 54 b §:n edelle uusi väliotsikko, 54 b §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 446/1995, uusi 2 ja 3 momentti, 55, 56, 56 a, 56 b, 56 c ja 56 d §:n edelle uusi väliotsikko, lakiin uusi 56 e ja 56 f § sekä kummankin edelle uusi väliotsikko, 57, 58, 60, 61 ja 62 §:n edelle uusi väliotsikko, lakiin uusi 60 a § ja sen edelle uusi väliotsikko, *lakiin uusi 60 b—60 d §* sekä lakiin uusi 64 b § seuraavasti:

Taloudelliset oikeudet

2 §
(Kuten HE)

Vapaat teokset

- 9 §
Tekijänoikeutta ei ole:
- 1) lakeihin ja asetuksiin;
  - 2) muihin Suomen säädöskokoelmasta annetun lain (188/2000) ja ministeriöiden ja valtion muiden viranomaisten määräyskokoelmista annetun lain (189/2000) mukaan julkaistaviin päätöksiin, määräyksiin ja muihin asiakirjoihin;
  - 3) valtiosopimuksiin ja muihin vastaaviin kansainvälisiä velvoitteita sisältäviin asiakirjoihin;
  - 4) viranomaisen tai muun julkisen toimieliimen päätöksiin ja lausumiin;
  - 5) viranomaisen tai muun julkisen toimieliimen 1—4 kohdassa tarkoitetuista asiakirjoista tekemiin tai teettämiin käännöksiin.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske itsenäisiä teoksia, jotka sisältyvät momentissa tarkoitettuihin asiakirjoihin. (*Poist.*)

Muut aineettomat oikeudet

10 §
(Kuten HE)

2 luku

Tekijänoikeuden rajoitukset ja säännökset sopimuslisenssistä

Yleiset säännökset

11 §
(1—4 mom. kuten HE)

Tässä luvussa säädetyn tekijänoikeuden rajoituksen nojalla ei saa valmistaa kappaleita sellaisesta teoksen kappaleesta, joka on valmistettu tai saatettu yleisön saataviin 2 §:n vastaisesti tai jota suojaava tekninen toimenpide on 50 a §:n 1 momentin vastaisesti kierretty. Mitä tässä momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske teosten käyttämistä 11 a, 16, 16 a—16 c tai 22 §:n tai 25 d §:n 2 tai 5 momentin nojalla.

Tilapäinen kappaleen valmistaminen

11 a ja 13 §
(Kuten HE)

Sisäinen tiedotuskäyttö

13 a §

Painamalla tai vastaavin menetelmin valmistetussa sanomalehdessä tai aikakauskirjassa julkaistusta kirjoituksesta ja siihen liittyvästä kuvasta saa sopimuslisenssin nojalla, siten kuin 26 §:ssä säädetään, valmistaa kappaleita viranomaisen sekä elinkeinonharjoittajan (*poist.*) ja yhteisön sisäistä tiedotuskäyttöä varten ja siten valmistettuja kappaleita käyttää mainitussa tarkoituksessa yleisölle välittämiseen muulla tavalla kuin radiossa tai televisiossa lähettämällä. Mitä tässä momentissa säädetään, ei koske kappaleen valmistamista valokopioimalla tai vastaavin menetelmin.

(2 ja 3 mom. kuten HE)

Teosten käyttäminen opetustoiminnassa ja tieteellisessä tutkimuksessa

14 §

(*Poist.*) Julkistetusta teoksesta (*poist.*) saa sopimuslisenssin nojalla, siten kuin 26 §:ssä säädetään, valmistaa kappaleita opetustoiminnassa tai tieteellisessä tutkimuksessa käytettäväksi ja käyttää niitä mainitussa tarkoituksessa yleisölle

välittämiseen muulla tavalla kuin radiossa tai televisiossa lähettämällä. Mitä tässä momentissa säädetään, ei koske kappaleen valmistamista valokopioimalla tai vastaavin menetelmin.

(2—4 mom. kuten HE)

16 §
(Kuten HE)

Teosten kappaleiden valmistaminen yleisölle ja teosten välittäminen yleisölle

16 a §
(1 mom. kuten HE)

Valtioneuvoston asetuksella säädettävä arkisto ja yleisölle avoin kirjasto tai museo saa, jollei tarkoituksena ole välittömän tai välillisen taloudellisen edun tuottaminen, välittää omissa koelmissaan olevan julkistetun teoksen yleisöön kuuluvalla henkilölle tutkimusta tai yksityistä opiskelua varten laitoksen tiloissa yleisölle välittämiseen varatuilla laitteilla. Edellytyksenä on, että välittäminen voi tapahtua teoksen käyttöä koskevien hankinta-, lisenssi- ja muiden sopimusehtojen estämättä ja että muu kuin tässä momentissa tarkoitettun käytön edellyttämä teoksen kappaleen valmistaminen digitaalisesti on estetty sekä jos teoksen välittäminen edelleen on estetty.

Teosten käyttäminen vapaakappalekirjastoissa

16 b §
(Kuten HE)

Teosten käyttäminen Suomen elokuva-arkistossa

16 c §
(Kuten HE)

Teosten käyttäminen sopimuslisenssin nojalla arkistoissa, kirjastoissa ja museoissa

16 d §
(Kuten HE)

Tarkemmat säännökset teosten käyttämisestä arkistoissa, kirjastoissa ja museoissa

16 e §

Lain 16, 16 a ja 16 d §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa voidaan valtioneuvoston asetuksella säätää niistä arkistoista sekä yleisölle avoimista kirjastoista ja museoista, joilla on pykälien mukainen teosten käyttöluva tai mahdollisuus hyödyntää sopimuslisenssisäännöstä, jos:

1) laitoksen toiminnasta tai sen tehtävistä on säädetty laissa;

2) laitoksella on lainsäädännössä säädetty erityinen arkistointi-, säilyttämis- tai palvelutehtävä;

3) laitoksen toiminta palvelee merkittävässä määrin tieteellistä tutkimusta; tai

4) laitoksen omistaa valtio. (Uusi 1 mom.)
(2 ja 3 mom. kuten HE:n 1 ja 2 mom.)

Teosten saattaminen vammaisten käytettäväksi

17 §

(1 mom. kuten HE)

Valtioneuvoston asetuksella säädetään niistä laitoksista, joilla on oikeus (poist.) ääntä tallentamalla valmistaa julkaistusta kirjallisesta teoksesta kappaleita näkövammaisille ja muille, jotka vamman tai sairauden vuoksi eivät voi käyttää kirjoja tavanomaisella tavalla, lainattaviksi, myytäväksi tai käytettäväksi välittämisessä muulla tavalla kuin radiossa tai televisiossa lähettämällä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään niistä laitoksista, joilla on oikeus (poist.) valmistaa julkaistusta teoksesta viittomakielellä kappaleita kuuroille ja kuulovammaisille, jotka eivät voi käyttää teoksia tavanomaisella tavalla, lainattaviksi, myytäväksi tai käytettäväksi välittämisessä muulla tavalla kuin radiossa tai televisiossa lähettämällä.

(4 ja 5 mom. kuten HE)

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettun laitoksen osalta edellytyksenä on, että asetuksella säädettävä laitos ei tavoittele kaupallista tai taloudellista etua, laitoksen toimialaan kuuluu vammaisten palvelutoiminta ja laitoksella on taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet toimin-

nan harjoittamiseen. Valtioneuvoston asetuksella voidaan lisäksi säätää tarkempia määräyksiä 2 ja 3 momentin nojalla valmistettavien teoksen kappaleiden ja välitettävien teosten teknisistä ominaisuuksista ja merkitsemisestä sekä yleisölle välittämisestä. (Uusi)

18 §
(Kuten HE)

19 §
(1 mom. kuten HE)

Teoksen kappaleen, joka on tekijän suostumuksella ensimmäisen kerran myyty tai muutoin pysyvästi luovutettu Euroopan talousalueen ulkopuolella, saa 1 momentin mukaisesti 3 momentissa olevin rajoituksin:

(1 kohta kuten HE)

2) myydä tai muutoin pysyvästi luovuttaa, jos luovutettava kappale on yksityisen henkilön omaan käyttöönsä hankkima;

3) myydä tai muutoin pysyvästi luovuttaa, jos luovutettava kappale on arkiston, yleisölle avoimen kirjaston tai museon kokoelmaansa hankkima. (Uusi)

Teoskappaleen näyttäminen

20 §
(Kuten HE)

21 §
(Poist.)

23 §
(Kuten HE)

24 §

Kun sävellysteos esitetään tekstin kanssa, tekstin saa ottaa kuulijoiden käytettäväksi painamalla, valokopioimalla tai muulla vastaavalla menetelmällä valmistettuun konserttiohjelmaan tai muuhun vastaavaan (poist.).

Taideteosten käyttäminen

25 §
(Kuten HE)

Taideteoksen käyttäminen luettelossa ja tiedotuksessa sekä rakennuksen kuvaaminen

25 a §
(Kuten HE)

25 d §

Lain 9 §:n 2 momentissa tarkoitettuja teoksia saa toisintaa pykälän 1 momentissa tarkoitettun asiakirjan yhteydessä sekä käyttää asiakirjasta erillään siihen hallinnolliseen tai muuhun tarkoitukseen, johon asiakirja liittyy. (Uusi)
(5 mom. kuten HE:n 4 mom.)

Alkuperäinen radio- ja televisiolähetys

25 f §
(Kuten HE)

Arkistoidun televisio-ohjelman uudelleen lähettäminen

25 g §
(Kuten HE)

Radio- ja televisiolähetysten edelleen lähettäminen

25 h §
(Kuten HE)

Jakeluvolvoitteen alaisten ohjelmien edelleen lähettäminen

25 i §

Verkkopalvelua sellaisessa kaapelitelevisioverkossa, jota pääasiassa käytetään televisio- ja radio-ohjelmistojen lähettämiseen ja jota merkittävä määrä verkon loppukäyttäjiä käyttää pääasiallisena keinonaan vastaanottaa televisio- ja radiolähetyksiä, tarjoava teleyritys saa (poist.) lähettää edelleen johtoja pitkin yleisön

vastaanotettavaksi viestintämarkkinalain (393/2003) 134 §:ssä tarkoitettuun televisio- tai radiolähetykseen sisältyvän teoksen samanaikaisesti alkuperäisen lähetyksen kanssa lähetystä muuttamatta. (Uusi)

(2 ja 3 mom. poist.)

26 §

(1 mom. kuten HE)

Opetusministeriö hyväksyy järjestön *hakeuksesta* määräajaksi, enintään viideksi vuodeksi. *Hyväksyttävällä järjestöllä tulee olla taloudellinen ja toiminnallinen valmius ja kyky hoitaa asioita hyväksymispäätöksen mukaisesti. Järjestön tulee vuosittain antaa opetusministeriölle selvitys hyväksymispäätöksen nojalla tekemistään toimista. Järjestön tai, milloin tekijöiden edustavuus voidaan saavuttaa vain useampien järjestöjen hyväksymisellä, järjestöjen tulee edustaa merkittävää osaa niistä eri alojen teosten tekijöistä, joiden teoksia käytetään tietyn sopimuslissenssisäännöksen nojalla. Hyväksyttäessä useampia järjestöjä myöntämään lupia tiettyyn teosten käyttöön on hyväksymispäätöksissä tarvittaessa varmistettava, että luvat myönnetään samanaikaisesti ja yhteensopivin ehdoin. Hyväksymispäätöksessä voidaan järjestölle myös asettaa käytännön sopimustoimintaa yleisesti ohjaavia ehtoja.*

Opetusministeriön päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, kunnes asia on lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu. Hyväksyminen voidaan peruuttaa, jos järjestö hyväksymispäätöstä ja sen ehtoja rikkomalla syyllistyy vakaviin tai olennaisiin rikkomuksiin tai laiminlyönteihin ja jolleivät järjestölle annetut huomautukset ja varoitukset ole johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen. (Uusi)

(4 ja 5 mom. kuten HE:n 3 ja 4 mom.)

2 a luku

Hyvitys teoksen kappaleiden valmistamisesta yksityiseen käyttöön

26 a §

Jos yleisön keskuuteen levitettäväksi valmistetaan tai tuodaan maahan ääni- tai kuvanauha taikka muu laite, johon teos voidaan tallentaa ja jota merkittävässä määrin käytetään teoksen kappaleen valmistamiseen yksityiseen käyttöön, valmistajan tai maahantuojan on suoritettava laitteen esitysajan tai tallennuskapasiteetin perusteella vahvistettava maksu käytettäväksi suorana hyvityksenä teosten tekijöille sekä välillisenä hyvityksenä tekijöille heidän yhteisiin tarkoituksiinsa. Hyvitys maksetaan tekijöille lukuisia tietyn alan Suomessa käytettyjen teosten tekijöitä edustavan järjestön välityksellä *opetusministeriön vuosittain hyväksymän maksuvarojen käyttösuunnitelman mukaisesti.*

Sen, joka tarjoaa jälleenmyytäväksi 1 momentissa tarkoitettun valmistajan tai maahantuojan myymän laitteen, on 26 b §:ssä tarkoitettun järjestön kehotuksesta osoitettava, että laitteesta on suoritettu maksu (*poist.*) järjestölle. Jos maksua ei ole suoritettu, jälleenmyyjän on suoritettava maksu. Jälleenmyyjällä on kuitenkin oikeus vaatia suorittamansa maksu *maksusta ensisijaisesti vastuussa olevalta* valmistajalta tai maahantuojalta taikka *maksusta toissijaisesti vastuussa olevalta* toiselta jälleenmyyjältä, *jolta laite on hankittu jälleenmyytäväksi.*

Opetusministeriön asetuksella säädetään liikenne- ja viestintäministeriön sekä kauppa- ja teollisuusministeriön annettua asiasta lausuntonsa, mitkä laitteet kuuluvat 1 momentissa tarkoitettun maksun piiriin. Opetusministeriön asetuksella säädetään myös maksun suuruus. Ennen asetuksen antamista opetusministeriö neuvottelee 1 momentissa tarkoitettuja valmistajia ja maahantuojia sekä tekijöitä edustavien järjestöjen kanssa. Maksu tulee vahvistaa *suuruudeltaan* sellaiseksi, että sitä voidaan pitää sopivana hyvityksenä teosten kappaleiden valmistamisesta yksityiseen käyttöön. *Laitekohtaiselle kokonaismäärälle* tulee vahvistaa yläraja, jota maksu ei saa ylittää. Maksun suuruutta vahvistettaessa

tulee ottaa huomioon *saatavilla oleva tutkimustieto yksityisen kappaleen valmistamisen yleisyydestä sekä se, missä määrin yksityisen kappaleen valmistamisen estäviä teknisiä toimenpiteitä on käytetty yleisön saataviin saatettujen teosten suojana. Laitetyypeittäin tulee lisäksi ottaa huomioon se, missä määrin laitetta on mahdollista käyttää kappaleiden valmistamiseen teknillä toimenpiteillä suojatuista ja suojaamattomista teoksista.*

26 b §

Maksu suoritetaan lukuisia Suomessa käytettyjen teosten tekijöitä edustavalle järjestölle, jonka opetusministeriö on hakemuksesta hyväksynyt tehtävään määrääjäksi, enintään viideksi vuodeksi. Tehtävään voidaan hyväksyä kerrallaan vain yksi järjestö. Hyväksyttävällä järjestöllä tulee olla taloudellinen ja toiminnallinen valmius ja kyky hoitaa asioita hyväksymispäätöksen mukaisesti. Järjestön tulee vuosittain antaa opetusministeriölle selvitys hyväksymispäätöksen nojalla tekemistään toimista. Opetusministeriön päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, kunnes asia on lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu. Hyväksymisen edellytyksenä on, että järjestö sitoutuu käyttämään opetusministeriön ja järjestön vuosittain sopiman osan maksun tuotosta välillisenä hyvityksenä tekijöille heidän yhteisiin tarkoituksiinsa opetusministeriön hyväksymän maksuvarojen käyttösuunnitelman mukaisesti.

Maksun tuotosta vähennetään (*poist.*) hallintokustannukset.

26 c § (Uusi)

Opetusministeriö voi antaa järjestölle tarkempia määräyksiä maksun *hallinnoinnista*. Ministeriö valvoo, että *maksua hallinnoidaan* määräysten mukaisesti ja että sen käytössä noudatetaan käyttösuunnitelmaa. Opetusministeriöllä on oikeus saada järjestöltä tarpeelliset tiedot valvontaa varten.

Opetusministeriö voi peruuttaa järjestöä koskevan hyväksymisen, jollei järjestö noudata sille annettuja määräyksiä tai käyttösuunnitelmaa taikka anna valvonnassa tarvittavia tietoja *ja jos*

järjestö hyväksymispäätöstä ja sen ehtoja rikkomalla syyllistyy vakaviin tai olennaisiin rikkomuksiin tai laiminlyönteihin ja jolleivät järjestölle annetut huomautukset ja varoitukset ole johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen.

26 e ja 26 h §
(Kuten HE)

29 a ja 39 §
(*Poist.*)

5 luku

Tekijänoikeuden lähioikeudet

Esittävä taiteilija

45 §

(1—4 mom. kuten HE)

(5 mom. *poist.*)

Menettelyyn, johon 1—4 momentin mukaan vaaditaan esittäjän taiteilijan suostumus, sovelletaan vastaavasti, mitä 2 §:n 2—4 momentissa, 3, 6—9, 11 ja 11 a §:ssä, 12 §:n 1—3 momentissa, 13 a §:n 2 momentissa, 14 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 15, 16 ja 16 a—16 e §:ssä, 17 §:n 2, 3 ja 5 momentissa, 19 §:n 1, 2 ja 5 momentissa, 21, 22 ja 25 b—25 d §:ssä, 25 f §:n 2 ja 3 momentissa, 25 h, 25 i, 26, 26 a—26 f ja 26 h §:ssä, 27 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 28, 29, 29 a, 41 ja 42 §:ssä säädetään.

Äänitallenteen tuottaja

46 §

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Menettelyyn, johon 1 ja 2 momentin mukaan vaaditaan tuottajan suostumus, sovelletaan vastaavasti, mitä 2 §:n 2—4 momentissa, 6—9 §:ssä, 11 §:n 2—5 momentissa, 11 a §:ssä, 12 §:n 1—3 momentissa, 13 a §:n 2 momentissa, 14 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 15, 16 ja 16 a—16 e §:ssä, 19 §:n 1, 2 ja 5 momentissa, 21, 22, 25 b ja 25 d §:ssä, 25 f §:n 2 ja 3 momentissa, 26, 26 a—

26 f ja 26 h §:ssä, 27 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 29 §:ssä (*poist.*) säädetään.

(4 mom. kuten HE)

Kuvatalenteen tuottaja

46 a §

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Menettelyyn, johon 1 ja 2 momentin mukaan vaaditaan tuottajan suostumus, sovelletaan vastaavasti, mitä 2 §:n 2 ja 3 momentissa, 6—9 §:ssä, 11 §:n 2—5 momentissa, 11 a §:ssä, 12 §:n 1—3 momentissa, 13 a §:n 2 momentissa, 14 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 15, 16 ja 16 a—16 e §:ssä, 19 §:n 1, 2 ja 5 momentissa, 22, 25 b ja 25 d §:ssä, 25 f §:n 2 ja 3 momentissa, 26, 26 a—26 f ja 26 h §:ssä, 27 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 29 §:ssä säädetään.

Äänitallenteen ja kuvallisen musiikkitalenteen käyttäminen

47 §

Sen estämättä, mitä 45 §:n 2 ja 4 momentissa ja 46 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään, 45 §:n mukaista, 46 §:ssä tarkoitettulle laitteelle tallennettua esitystä ja pykälässä tarkoitettua laitetta, joka on julkaistu kaupallisessa tarkoituksessa ja jonka kappaleita on levitetty tai joka on välitetty yleisölle, saa käyttää:

(1—3 kohta kuten HE)

Tuottajalle ja esittäväälle taiteilijalle, jonka esitys on tallennettu 1 momentissa tarkoitettussa esityksessä, välittämisessä tai edelleen lähettämässä käytetylle laitteelle, on suoritettava korvaus. Korvausta ei kuitenkaan suoriteta 25 i §:n mukaisesta edelleen lähettamisestä.

Jos kaupallisessa tarkoituksessa julkaistua kuvallista musiikkitalennetta, jonka kappaleita on levitetty tai joka on välitetty yleisölle, käytetään 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla 46 a §:n 2 momentissa mainittuna aikana, esittävällä taiteilijalla, jonka sävellysteoksen esitys on tallennettu laitteelle, on (*poist.*) oikeus korvaukseen tallennetun esityksen käyttämisestä.

(4 ja 5 mom. kuten HE)

Käyttökorvaus

47 a §

Korvaus 47 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdan mukaisesta äänitallenteen käyttämisestä suoritetaan opetusministeriön hyväksymän, lukuisia sellaisia esittäviä taiteilijoita ja äänitteiden tuottajia edustavan järjestön välityksellä, joiden laitteelle tallennettuja esityksiä ja laitteita käytetään Suomessa (*poist.*).

(2 mom. kuten HE)

Korvaus 47 §:n 3 momentin mukaisesta kuvallisen musiikkitalenteen käyttämisestä suoritetaan opetusministeriön hyväksymän, lukuisia sellaisia esittäviä taiteilijoita edustavan järjestön välityksellä, joiden laitteelle tallennettuja esityksiä käytetään Suomessa (*poist.*).

(4 mom. kuten HE)

Opetusministeriö hyväksyy 1 ja 3 momentissa tarkoitetun järjestön hakemuksesta määräajaksi, enintään viideksi vuodeksi. Kumpaankin tehtävään voidaan hyväksyä kerrallaan vain yksi oikeudenhaltijoita edustava järjestö. Hyväksyttävän järjestön tulee olla vakavarainen ja sillä tulee olla valmius ja kyky hoitaa asioita hyväksymispäätöksen mukaisesti. Järjestön tulee vuosittain antaa opetusministeriölle selvitys hyväksymispäätöksen nojalla tekemistään toimista. Opetusministeriön päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, kunnes asia on lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu. Hyväksyminen voidaan peruuttaa, jos järjestö hyväksymispäätöstä ja sen ehtoja rikkomalla syllistyy vakaviin tai olennaisiin rikkomuksiin tai laiminlyönteihin ja jolleivät järjestölle annetut huomautukset ja varoitukset ole johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen.

(6 mom. kuten HE)

Radio- ja televisioyrittäminen

48 §

(1—3 mom. kuten HE)

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sovelletaan vastaavasti, mitä 2 §:n 2 ja 3 momentissa, 6—8 §:ssä, 11 §:n 2—5 momentissa, 11 a §:ssä, 12 §:n 1 ja 2 momentissa, 13 a §:n 2 momentissa, 14 §:n 1, 3 ja 4 momen-

tissa, 15, 16 ja 16 a—16 e §:ssä, 19 §:n 1 momentissa, 21, 22, 25 b ja 25 d §:ssä, 25 f §:n 2 ja 3 momentissa, 26 §:ssä, 27 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 29 §:ssä säädetään. Lisäksi lähetyksen edelleen lähettämiseen kaapeleitse sovelletaan vastaavasti, mitä 25 h §:n 1 momentissa ja 25 i §:ssä säädetään, paitsi jos lähetyksen muusta Euroopan talousalueeseen kuuluvasta valtiosta, jolloin näiden säännösten sijasta sovelletaan vastaavasti, mitä 25 h §:n 3 momentissa säädetään.

Luettelon ja tietokannan valmistaja

49 §

(1 mom. kuten HE)

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun työhön sovelletaan vastaavasti, mitä 2 §:n 2—4 momentissa, 7—9 §:ssä, 11 §:n 2—5 momentissa, 12 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 13 ja 13 a §:ssä, 14 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 15, 16, 16 a—16 e, 17 ja 18 §:ssä, 19 §:n 1, 2 ja 5 momentissa, 22, 25 b—25 d ja 25 f—25 i §:ssä, 25 j §:n 4 ja 5 momentissa, 26 ja 27—29 §:ssä säädetään. Jos työ tai sen osa on tekijänoikeuden kohteena, voidaan vedota tekijänoikeuteen.

Valokuvaaja

49 a §

(1 mom. kuten HE)

Tässä pykälässä tarkoitettuihin valokuvaiin sovelletaan vastaavasti, mitä 2 §:n 2—4 momentissa, 3 §:n 1 ja 2 momentissa, 7—9, 11 ja 11 a §:ssä, 12 §:n 1 ja 2 momentissa, 13 ja 13 a §:ssä, 14 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 15, 16 ja 16 a—16 e §:ssä, 17 §:n 1 momentissa, 18 §:ssä, 19 §:n 1, 2 ja 5 momentissa, 20, 22 ja 25 §:ssä, 25 a §:n 1 ja 2 momentissa, 25 b, 25 d, 25 f—25 i, 26, 26 a—26 f, 26 h, 27—29, 39, 40, 40 c, 41 ja 42 §:ssä säädetään. Jos valokuva on tekijänoikeuden kohteena, voidaan vedota tekijänoikeuteen.

Sanomalehtitiedotus

50 §
(Kuten HE)

5 a luku

Tekniset toimenpiteet ja oikeuksien sähköiset hallinnointitiedot

Teknisen toimenpiteen kiertämisen kielto

50 a §
(Kuten HE)

Teknisen toimenpiteen kiertämiskeinojen valmistamisen ja levittämisen kielto

50 b §

Tehokkaan teknisen toimenpiteen kiertämisen mahdollistavia tai kiertämistä helpottavia laitteita, tuotteita tai osia ei saa valmistaa tai tuoda maahan yleisölle levittämistä varten tai Suomen alueelle kolmanteen maahan kuljetettavaksi, levittää yleisölle, myydä, vuokrata, mainostaa myytäväksi tai vuokrattavaksi eikä pitää hallussa kaupallisessa tarkoituksessa. Tehokkaan teknisen toimenpiteen kiertämisen mahdollistavia tai sitä helpottavia palveluja ei liioin saa tarjota.

(2 ja 3 mom. kuten HE)

Teknisin toimenpitein suojattujen teosten käyttäminen

50 c §

Sillä, jolla on laillisesti hallussaan tai saatavillaan tehokkaalla teknisellä toimenpiteellä suojattu teos ja jolla on 14 §:n 3 momentin, 15, 16, 16 a—16 c tai 17 §:n, 25 d §:n 2 momentin tai 25 f §:n 2 momentin nojalla oikeus käyttää teosta, tulee olla mahdollisuus käyttää teosta siltä osin, kuin se on tarpeen mainitussa lainkohdassa säädetyn tekijänoikeuden rajoituksen hyödyntämiseksi.

(2—5 mom. kuten HE)

Oikeuksien sähköiset hallinnointitiedot

50 d §
(Kuten HE)

Soveltaminen 5 luvun lähioikeuksiin

50 e §
(Kuten HE)

Välimiesmenettely

54 §

Asia ratkaistaan erimielisyyden sattuessa välimiesmenettelyssä (*poist.*), jos kysymys on:

1) 17 §:n 4 momentissa, 18 §:n 2 momentissa, 19 §:n 4 momentissa (*poist.*) taikka 47 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitetusta korvauksesta;

(2—6 kohta kuten HE)

Kumpikin osapuoli nimeää välimiesmenettelyyn yhden välimiehen, ja siten nimetyt kutsuvat kolmannen välimiehen puheenjohtajaksi. Jos toinen osapuoli on tehnyt vastapuolelle esityksen välimiesmenettelyyn ryhtymisestä sekä nimennyt välimiehen mutta vastapuoli ei ole kuukauden kuluessa siitä tiedon saatuaan nimennyt välimiestä, katsotaan tämän kieltäytyneen asian ratkaisemisesta välimiesmenettelyssä. (Uusi)

(3—5 mom. kuten HE:n 2—4 mom.)

Opetus ansiotarkoituksessa

54 a §
(Kuten HE)

Äänitallenteen ja kuvallisen musiikkitalenteen käyttämisestä maksettava korvaus

54 b §
(Kuten HE)

Tekijänoikeusneuvosto

55 §
(Kuten HE)

Rikoslain rangaistussäännökset

56 §
(Kuten HE)

Tekijänoikeusrikkomus

56 a §

Joka (*poist.*)

1) tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta valmistaa teoksesta kappaleen tai saattaa teoksen yleisön saataviin tämän lain säännösten vastaisesti tai rikkoo 3 §:n säännöksiä moraalisista oikeuksista, (*uusi*)

2) muuten rikkoo sellaista tämän lain säännöstä, jolla suojataan tekijänoikeutta, taikka toimii vastoin 41 §:n 2 momentin nojalla annettua määräystä, 51 tai 52 §:n säännöstä taikka 53 §:n 1 momentissa tai 54 b §:n 1 momentissa tarkoitettua kieltoa, taikka

3) tuo maahan tai Suomen alueelle edelleen kolmanteen maahan kuljetettavaksi teoksen kappaleita, joiden hän tietää tai joita hänellä on perusteltua syytä epäillä valmistetuiksi ulkomailla sellaisissa olosuhteissa, että valmistaminen Suomessa olisi ollut rangaistavaa tämän lain mukaan,

on tuomittava, jollei teko ole rangaistava rikoslain 49 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna tekijänoikeusrikkoksena, *tekijänoikeusrikkomuksesta* sakkoon.

(2 mom. kuten HE)

Salassapitovelvollisuuden rikkominen

56 b §
(Kuten HE)

Tietokoneohjelman suojauksen poistovälineen luvaton levittäminen

56 c §
(Kuten HE)

Selvitysvelvollisuuden rikkominen

56 d §
(Kuten HE)

Teknisen toimenpiteen loukkausrikkomus

56 e §
(Kuten HE)

Oikeuksien sähköisten hallinnointitietojen loukkausrikkomus

56 f §
(Kuten HE)

Hyvitys ja korvaus

57 §

Joka vastoin tätä lakia tai 41 §:n 2 momentin nojalla annettua määräystä käyttää teosta taikka tuo maahan tai Suomen alueelle edelleen kolmanteen maahan kuljetettavaksi teoksen kappaleen, on velvollinen suorittamaan tekijälle kohtuullisen hyvityksen. *Vastoin lakia tapahtuvasta teoksen kappaleen valmistamisesta yksityistä käyttöä varten on hyvitysvelvollisuus vain siinä tapauksessa, että kappaleen valmistaja on tiennyt tai hänen olisi pitänyt tietää, että kopioitava aineisto on saatettu yleisön saataviin vastoin tätä lakia.*

(2—4 mom. kuten HE)

Menettämisseuraamus

58 §

Jos teoksen kappale on valmistettu, tuotu maahan tai Suomen alueelle edelleen kolmanteen maahan kuljetettavaksi tai saatettu yleisön saataviin taikka sitä on muutettu vastoin tätä lakia tai 41 §:n 2 momentin nojalla annettua määräystä, 51 tai 52 §:n säännöstä tai 53 §:n 1 momentin nojalla määrättyä kieltoa taikka jos on rikottu 50 a tai 50 b §:ssä säädettyä kieltoa, tuomioistuimen voi asianomistajan tai 50 b §:ssä tarkoitetussa tapauksessa virallisen syyttäjän vaatimuksesta, sen mukaan kuin katsoo kohtuulliseksi, määrätä, että kappale sekä sen valmistukseen tarkoitettu painoladelmä, kuvalaatta, kehilö tai muu apuväline taikka laitton teknisen suojauksen kiertämiskeino on hävitettävä taikka että omaisuutta on määrättyin tavoin muutettava taikka että se on luovutettava asianomistajalle val-

mistamiskustannuksia vastaavasta korvauksesta taikka saatettava sellaiseksi, ettei sitä voida käyttää väärin. *Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan teoksen kappaleen valmistamiseen yksityistä käyttöä varten vain, jos kappaleen valmistaja on tiennyt tai hänen olisi pitänyt tietää, että kopioitava aineisto on saatettu yleisön saataviin vastoin tätä lakia.*

Jos teoksen kappale on valmistettu tai levitetty yleisölle vastoin tätä lakia taikka tuotu maahan tai Suomen alueelle 56 a §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetulla tavalla ja se määrätään rangaistusmääräysmenettelystä annetun lain (692/1993) mukaan valtiolle menetetyksi, voidaan asianomistajan vaatimuksesta samalla määrätä, että teoksen kappale on hävitettävä. Rangaistusmääräysmenettelyssä voidaan määrätä myös 50 b §:ssä tarkoitettu teknisen toimenpiteen kiertämistä valtiolle menetetyksi ja hävitettäväksi, jos se on valmistettu, saatettu yleisön saataviin taikka tuotu maahan yleisölle levittämistä varten tai Suomen alueelle kolmanteen maahan kuljetettavaksi vastoin 50 b §:n 1 momentin säännöksiä.

(3 mom. kuten HE)

Rangaistusta ja korvausvelvollisuutta koskevien säännösten soveltaminen eräisiin lähioikeuksiin

60 §
(Kuten HE)

Tekijänoikeutta loukkaavan aineiston saannin estäminen

60 a §

(HE:n 1 mom. poist.)

Tekijällä tai hänen edustajallaan on oikeus tuomioistuimen määräyksellä salassapitosäännösten estämättä yksittäistapauksessa saada lähettimen, palvelimen tai muun sellaisen laitteen ylläpitäjältä taikka muulta välittäjänä toimivalta palvelun tarjoajalta yhteystiedot sellaisesta teleliittymästä, josta tekijän oikeuksien suojan kannalta merkittävässä määrin saatetaan yleisön saataviin tekijänoikeudella suojattua aineistoa ilman tekijän suostumusta. Tiedot tulee antaa ilman aiheetonta viivytystä. Tietojen luovut-

tamista koskevan asian käsittelyssä noudatetaan, mitä oikeudenkäymiskaaren 8 luvussa säädetään. (Uusi)

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja yhteystietoja saaneeseen tekijään tai hänen edustajaansa sovelletaan, mitä sähköisen viestinnän tietosuojalain (516/2004) 4, 5, 8, 19, 31, 41 ja 42 §:ssä säädetään viestinnän luottamuksellisuudesta ja yksityisyyden suojasta, viestien ja tunnistamistietojen käsittelystä, tietoturvasta, ohjauksesta ja valvonnasta, pakkokeinoista sekä rangaistuksista. (Uusi)

Tässä pykälässä tarkoitetun tekijän tai hänen edustajansa on korvattava tietojen luovuttamismääräyksen täytäntöönpanosta aiheutuneet kulut sekä mahdollinen vahinko lähettimen, palvelimen tai muun sellaisen laitteen ylläpitäjälle taikka muulle välittäjänä toimivalle palvelun tarjoajalle. (Uusi)

60 b § (Uusi)

Tekijällä tai hänen edustajallaan on loukkauksen jatkamisen kieltämiseksi oikeus ajaa kannetta sitä vastaan, joka saattaa tekijänoikeutta loukkaavaksi väitettyä aineistoa yleisön saataviin. Hyväksyessään kanteen tuomioistuimen on samalla määrättävä, että aineiston saattaminen yleisön saataviin on lopetettava. Tuomioistuin voi asettaa määräyksen tehosteeksi uhkasakon.

60 c § (Uusi)

Tuomioistuin voi 60 b §:ssä tarkoitettua kannetta käsitellessään tekijän tai hänen edustajansa vaatimuksesta määrätä lähettimen, palvelimen tai muun sellaisen laitteen ylläpitäjän taikka muun välittäjänä toimivan palvelun tarjoajan sakon uhalla keskeyttämään tekijänoikeutta loukkaavaksi väitetyn aineiston saattamisen yleisön saataviin (keskeyttämismääräys), jollei sitä voida pitää kohtuuttomana ottaen huomioon aineistoa yleisön saataviin saattavan henkilön, välittäjän ja tekijän oikeudet.

Ennen 60 b §:ssä tarkoitetun kanteen nostamista tuomioistuin voi tekijän tai hänen edustajansa vaatimuksesta antaa keskeyttämismääräyksen, jos sen antamiselle on 1 momentissa

mainitut edellytykset ja jos on ilmeistä, että tekijän oikeuksien toteutuminen muutoin vakavasti vaarantuisi. Tuomioistuimen on varattava sekä sille, jolle määräystä on haettu annettavaksi, että sille, joka saattaa tekijänoikeutta loukkaavaksi väitettyä aineistoa yleisön saataviin, tilaisuus tulla kuulluksi. Asian käsittelyyn sovelletaan muutoin, mitä oikeudenkäymiskaaren 8 luvussa säädetään. Tämän momentin nojalla annettu keskeyttämismääräys raukeaa, jollei 60 b §:ssä tarkoitettua kannetta nosteta kuukauden kuluessa määräyksen antamisesta.

Tämän pykälän nojalla annettu keskeyttämismääräys ei saa vaarantaa kolmannen oikeutta lähettää ja vastaanottaa viestejä.

Keskeyttämismääräystä vaatineen on korvattava sille, jolle määräys on annettu, samoin kuin asianomaisen teleliittymän haltijalle määräyksen täytäntöönpanosta aiheutunut vahinko sekä asiassa aiheutuneet kulut, jos 60 b §:ssä tarkoitettu kanne hylätään tai keskeyttämismääräys 2 momentin nojalla raukeaa.

60 d § (Uusi)

Mitä edellä 60 a—60 c §:ssä säädetään, sovelletaan vastaavasti 5 luvussa säädetyn lähioikeuden haltijaan ja hänen edustajaansa.

Oikeuspaikka

61 §
(Kuten HE)

Syyteoikeus

62, 64 ja 64 b §
(Kuten HE)

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 . Lain 13 ja 13 a §, 14 §:n 1 momentti, (poist.), 16 d §, (poist.), 25 a §:n 2 momentti, 25 f §:n 3 momentti, 25 g, 25 h, 26, 26 a, 26 b, 26 e ja 26 h § tulevat kuitenkin voimaan päivänä kuuta 200 ja 16 b §:n 1 momentin 2 kohta, 16 c §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta ja 16 c §:n 3 momentti valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

(2—5 mom. kuten HE)

Valiokunnan uusi lakiehdotus

3.

Laki

tekijänoikeuslain 21 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty perustuslain 73 §:ssä määrätyllä tavalla muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun tekijänoikeuslain (404/1961) 21 §, sellaisena kuin se on laissa 446/1995, seuraavasti:

21 §

Teoksen, joka on julkaistu, saa esittää julkisesti jumalanpalveluksen ja opetuksen yhteydessä.

Julkaistun teoksen saa myös esittää julkisesti tilaisuudessa, jossa (poist.) teosten esittäminen ei ole pääasia ja johon pääsy on maksuton sekä jota muutoinkaan ei järjestetä ansiotarkoituksessa. (Poist.)

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei (poist.) koske näytelmä- eikä elokuvateosta. Elokuva-teoksen julkisesta esittämisestä tutkimuksen ja korkeakoulutasoisen elokuvaopetuksen yhteydessä säädetään 16 c §:ssä.

Tekijällä on oikeus korvaukseen teoksen esittämisestä jumalanpalveluksen yhteydessä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 _____.

Valiokunnan lausumaehdotukset

1. *Eduskunta edellyttää, että tekijänoikeuslain 25 i §:ään hyväksytyn korvaussäännöksen poistamisen vaikutuksia seurataan ja että tekijänoikeuslain mukaiset oikeudet jatkossa turvataan Suomen kansainvälisten sitoumusten edellyttämällä tasolla tilanteissa, joissa jakeluvälitteiden alaa mahdollisesti muutetaan tai uusia tai uudentyypisiä televisio- tai radiolähetysten välittä-*

mistapoja otetaan käyttöön tai vastaanottotavat merkittävästi muuttuvat.

2. *Eduskunta edellyttää hallituksen selvittävän toisaalta vanhojen valokuvien käyttöoikeuksia ja toisaalta historialliseksi katsottavien valokuvien tekijänoikeussuojaa koskevat määrittelyt ja tulkintaongelmat sekä ryhtyvän tarvittaessa toimenpiteisiin lainsäädännön muuttamiseksi.*

Helsingissä 16 päivänä kesäkuuta 2005

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Kaarina Dromberg /kok	Mikaela Nylander /r
vpj.	Säde Tahvanainen /sd	Kirsi Ojansuu /vihr
jäs.	Esko Ahonen /kesk	Seppo Särkiniemi /kesk
	Hanna-Leena Hemming /kok	Ilkka Taipale /sd
	Sinikka Hurskainen /sd (osittain)	Marja Tiura /kok
	Tuomo Hänninen /kesk	Jutta Urpilainen /sd
	Tatja Karvonen /kesk (osittain)	Raija Vahasalo /kok
	Rauno Kettunen /kesk	Unto Valpas /vas (osittain)
	Minna Lintonen /sd	vjäs. Lauri Oinonen /kesk (osittain).

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marjo Hakkila.

VASTALAUSE 1

Perustelut

Sivistysvaliokunta esittää mietinnössään SiVM 6/2005 vp, että hallituksen esityksessä laiksi tekijänoikeuslain ja rikoslain muuttamisesta (HE 28/2004 vp) pykälä 21 saa seuraavan muodon:

Teoksen joka on julkaistu, saa esittää julkisesti jumalanpalveluksen ja opetuksen yhteydessä (1 mom.).

Tekijällä on oikeus korvaukseen teoksen esittämisestä jumalanpalveluksen yhteydessä (4 mom.).

Mielestämme lakiesitys ei sovi yhteen perustuslain 11 §:n kanssa. Sen mukaan jokaisella on uskonnon ja omantunnon vapaus. Tämä vapaus ymmärretään positiivisen uskonnonvapauden käsityksen mukaisesti oikeutena tunnustaa ja harjoittaa uskontoa. Harjoittamisen syvintä ydinaluetta on jumalanpalvelus.

Esityksen mukaan jumalanpalveluksessa esitetystä teoksesta pitää maksaa tekijöille korvaus. Teos tarkoittaa tässä yhteydessä sekä musiikkiteoksia ja monia virsiä että myös muita teoksia, esim. runo- ja saarnakokoelmia. Perustuslakivaliokunnan lausunnon mukaan ehdotettu sääntely on laaja-alaista ja voi vaikuttaa merkittävälläkin tavalla eri uskonnollisten yhdys-

kuntien jumalanpalveluksena pitämien menojen muotoihin ja sisältöön. Lakiehdotus ei näin täytä sääntelyn oikeasuhtaisuuteen liittyviä vaatimuksia.

Jumalanpalvelus joutuu myös heikompaan asemaan suhteessa opetustoimeen sekä muihin julkisiin tilaisuuksiin, joissa teosten esittäminen ei ole pääasia. Perustuslakivaliokunnan mukaan sääntely muodostuu näin uskonnon perusteella syrjiväksi.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että valiokunnan mietintöön sisältyvät lakiehdotukset hyväksytään muutoin valiokunnan mietinnön mukaisina paitsi 3. lakiehdotuksen 21 § seuraavasti:

Vastalauseen muutosehdotus

21 §
(1—3 mom. kuten SiVM)
(4 mom. *poist.*)

Helsingissä 16 päivänä kesäkuuta 2005

Seppo Särkiniemi /kesk
Sinikka Hurskainen /sd
Marja Tiura /kok
Ilkka Taipale /sd

Esko Ahonen /kesk
Tuomo Hänninen /kesk
Rauno Kettunen /kesk

VASTALAUSE 2

Perustelut

Ehdotimme mietinnön 1. lakiehdotuksen 26 a §:n 1 momentista poistettavaksi tekijöiden oikeuksien kannalta liian väljäksi jäävän ilmaisen "merkittävässä määrin".

Ehdotetussa laissa ilmaisulla rajataan hyvityksen maksuvelvollisuutta tekijöille koskemaan vain tiettyjä laitteita. Mikäli ääni- tai kuvanauhaa tai muuta laitetta, johon voidaan tallentaa ja jota käytetään teoksen kappaleen valmistamiseen yksityiseen käyttöön, käytetään vähemmän kuin "merkittävässä määrin", niin sellaisen laitteen osalta valmistajan tai maahantuojan ei tarvitsisi ehdotuksen mukaan maksaa hyvitystä tekijöille.

Mielestämme lakiin näin kirjoitettu rajaus on tekijänoikeuden kannalta liian epämääräinen ja kynnys maksuvelvollisuudelle on asetettu liian korkealle. Lain pitää mahdollistaa maksun kerääminen tasapuolisesti kaikista teosten yksityiseen kopiointiin käytettävistä laitteista, joiden valmistajat ja kauppiat teosten kopioinnista hyötyvät. Uuden teknologian tuotteet ovat poikkeuksetta monitoiminnallisia ja niissä on suuri tallennuskapasiteetti. Kopiointi syö luovan toimialan tuloja ja vastaavasti tuottaa niitä kopiointivälineiden valmistajille ja maahantuojille. Siksi on oikeudenmukaista, että kaikkien näiden laitteiden myynnin yhteydessä kerätään hyvitysmaksua luovalle alalle.

Helsingissä 16 päivänä kesäkuuta 2005

Unto Valpas /vas
Kirsi Ojansuu /vihr

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme

että valiokunnan mietintöön sisältyvät lakiehdotukset hyväksytään muutoin sellaisenaan paitsi 1. lakiehdotuksen 26 a §:n 1 momentti seuraavasti:

Vastalauseen muutosehdotus

26 a §

Jos yleisön keskuuteen levitettäväksi valmistetaan tai tuodaan maahan ääni- tai kuvanauha taikka muu laite, johon teos voidaan tallentaa ja jota (*poist.*) käytetään teoksen kappaleen valmistamiseen yksityiseen käyttöön, valmistajan tai maahantuojan on suoritettava laitteen esityksajan tai tallennuskapasiteetin perusteella vahvistettava maksu käytettäväksi suorana hyvityksenä teosten tekijöille sekä välillisenä hyvityksenä tekijöille heidän yhteisiin tarkoituksiinsa. Hyvitys maksetaan tekijöille lukuisia tietyn alan Suomessa käytettyjen teosten tekijöitä edustavan järjestön välityksellä opetusministeriön vuosittain hyväksymän maksuvarojen käyttösuunnitelman mukaisesti.

VASTALAUSE 3

Perustelut

Hallituksen esitys ja sivistysvaliokunnan mietintö eivät ota riittävästi huomioon tekijöiden oikeuksia ylioppilastutkintoa koskevassa 14 §:n 3 momentissa. Oikeus käyttää ylioppilastutkinnoissa etenkin kirjallisia teoksia täysin korvauksetta johtaa kestävämpään tilanteeseen tekijöiden ja kääntäjien kannalta. Esimerkiksi pienipainoksisen runokirjan osan kopioiminen täysin korvauksetta ylioppilaskirjoituksia varten tuhansien luettavaksi on kohtuutonta. Merkittävä osa teoksesta leviäisi yleisölle ilman, että tekijä saa minkäänlaista korvausta työstään. Vähintäänkin olisi syytä pohtia alennetun korvauksen soveltamista ylioppilaskirjoituksissa käytetyistä teoksista.

Hallituksen esitykseen ja valiokunnan mietintöön kuuluva uusi 14 §:n 4 momentti aiheuttaa poikkeuksellisen merkittävän muutoksen nykytilanteeseen. Sen mukaan tekijä voi kieltää kappaleen valmistamisen tai teoksen välittämisen myös opetustoiminnassa ja tieteellisessä tutkimuksessa. Tämä on perustavalla tavalla ristiriidassa tutkimuksen ja opetuksen vapauden kans-

sa. On syytä painottaa, että tekijä saa nykyjärjestelmässä joka tapauksessa sopimuslisenssijärjestelmän perusteella korvauksen teoksensa käyttämisestä. Sopimuslisenssijärjestelmä on luotu sovittamaan yhteen tekijöiden oikeudet ja yhteiskunnan yleiset edut koskien mm. opetusta ja tutkimusta sekä kansalaisten sivistyksellisiä perusoikeuksia.

Ehdotettu kiello-oikeus on ristiriidassa sopimuslisenssijärjestelmän perusperiaatteen kanssa ja luo tekijälle mahdollisuuden hankkia ylimääräisiä lisäkorvauksia uhkaamalla kiello-oikeudella. Kielto-oikeus lisää opetuksen ja tutkimuksen kustannuksia, koska on varauduttava normaalien sopimuslisenssimaksujen lisäksi kiello-oikeuden luomaan ns. individuaalilisenssiin. Ehdotettu 4 momentti on syytä poistaa.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotan

että 1. lakiehdotus hyväksytään muuten valiokunnan mietinnön mukaisesti, paitsi 14 § seuraavasti:

Vastalauseen muutosehdotus

14 §

(1 ja 2 mom. kuten SiVM)

Ylioppilastutkintoon kuuluvaan tai muuhun vastaavaan kokeeseen saadaan ottaa *sopimuslisenssin nojalla siten kuin 26 §:ssä säädetään*

osia julkistetusta teoksesta tai, jos teos ei ole laaja, koko teos.

(4 mom. *poist.*) _____

Helsingissä 16 päivänä kesäkuuta 2005

Kirsi Ojansuu /vihr